

ДЪРЖАВЕН
ФОНД
ЗЕМЕДЕЛИЕ

София 1618, бул. „Цар Борис III“ 136
тел.: 02/81-87-100, 02/81-87-202
факс: 02/81-87-267, dfz@dfz.bg, www.dfz.bg

ГОДИШЕН ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“
И РАЗПЛАЩАТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ЗА 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съкращения	3
Увод	5
Глава първа - Управление на програми и схеми	6
Разплащателна агенция	6
Програма за развитие на селските райони	6
Информация за изпълнението на ПРСР 2014-2020 през 2016 г.	6
Администриране на средствата	10
Резултати от извършени одити	12
Директни плащания	12
Информация за извършеното подпомагане през 2016 г.	12
Администриране на заявленията за подпомагане и приложимите схеми и мерки	15
Резултати от извършени одити	22
Селскостопански пазарни механизми	23
Вино	23
Пчеларство, мляко и интервенции	24
Плодове и зеленчуци	30
Промоционални програми	33
Търговски механизми	36
Резултати от извършени одити	42
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” 2007-2013	42
Междинно звено на ОПРСР 2007-2013	42
Сертифициращ орган по ОПРСР 2007-2013	44
Резултати от извършени одити	45
Обобщени данни за сумите по линия на РА по програми и фондове за 2016 г.	47
Администриране на лоши вземания в РА	48
Програма САПАРД	49
Резултати от приключили процедури	50
Национално подпомагане	50
Инвестиционни схеми за подпомагане	50
Краткосрочни схеми за подпомагане	54
Технически инспекторат	71
Глава втора – Други дейности	75
Интегрирана система за администриране и контрол	75
Противодействие на измамите	76
Инспекторат	76

СЪКРАЩЕНИЯ

АЕП	Агроекологични плащания
АК	Агроекология и климат
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БЗ	Биологично земеделие
ВПС-1	Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност
ВПС-4.1	Поддържане на местообитанията на зимуващите видове гъски и ливаден блатар в обработваеми земи с орнитологично значение
ВПС-4.2	Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение
ГД АГРИ	Главна дирекция „Земеделие и развитие на селските райони” в ЕК
ДЖСК	Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и кози-майки под селекционен контрол
ДЗС	Схема за дребни земеделски стопани
ДПЖ	Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и кози майки
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие”
ЕЖСК	Схема за обвързано подпомагане за млечни крави и/или месодайни крави под селекционен контрол
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране в земеделието
ЕФР	Европейския фонд за рибарство
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ИАСАС	Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
ИАСРЖ	Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
ИАОСЕС	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС”
ИСАК	Интегрираната система за администриране и контрол
КД	Книга на длъжниците
МЗС	Схема за млади земеделски стопани
МИРГ	Местна инициативна рибарска група
МФС	Многогодишно финансово споразумение
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
М12	Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите
М13	Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения
М13.1	Компенсационни плащания в планински райони
М13.2	Компенсационни плащания за други райони, засегнати от значителни природни ограничения
НБ	Национален бюджет
НГФ	Национален гаранционен фонд
НДП	Схема за национални доплащания на хектар земеделска земя
НДЖ1	Схема за национални доплащания за говеда, необвързана с производството
НДЖ3	Схема за национални доплащания за овце майки и кози майки, обвързана с производството
НДЖ4	Схема за отглеждане на овце майки и кози майки в икономически уязвими общини в Южна България

НДЖ5	Схема за отглеждане на овце майки и кози майки в необлагодетелстваните райони
НДКМ1	Схема за поддържане на производството на краве мляко в икономически уязвими ферми, обвързана с производството
НДКМ2	Схема за поддържане на производството на краве мляко в необлагодетелстваните райони, обвързана с производството
НДКМ3	Схема за поддържане на производството на краве мляко в нитратно уязвимите зони, обвързана с производството
НДТ	Схема за национално доплащане за тютюн
НПП	Национална програма по пчеларство
НР1	Мярка 211 – Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони
НР2	Мярка 212 – Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони
ОСП	Обща селскостопанска политика на Европейския съюз
ПМИ	Отдел Пчеларство мляко и интервенции
ПНДЖ1	Схема за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството
ПНДЖ3	Схема за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството
ПНДП	Схема за преходна национална помощ за земя на хектар
ПНДТ	Преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РА	Разплащателна агенция
САПАРД	Специална предприсъединителна програма за развитие на земеделието и селските райони
СЕПП	Схема за единно плащане на площ
СЗ	Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци
СЗо	Схема за обвързано подпомагане за оранжерийни зеленчуци
СКБТ	Схема за крави с бозаещи телета
СКЮ	Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници
СМК	Схема за обвързано подпомагане за млечни крави
СПК	Схема за обвързано подпомагане за протеинови култури
СПМ	Селскостопански пазарни механизми
СПП	Схема за преразпределително плащане
СППЗ	Схема за специфично подпомагане на производителите на плодове и зеленчуци
СП	Схема за обвързано подпомагане за плодове
ЯМ	Схема за ягоди и малини, необвързана с производство
УО	Управляващ орган
УС	Управителен съвет

УВОД

Държавен фонд „Земеделие” (ДФЗ) е юридическо лице на бюджетна издръжка, което е създадено със Закона за подпомагане на земеделските производители и съставя, изпълнява и отчита бюджет на първостепенен разпоредител с бюджет, който е част от държавния бюджет.

Фондът подпомага финансово регистрираните земеделски стопани, изпълнява функциите на Агенция САПАРД, предоставя средства на други лица и изпълнява други функции, когато това е предвидено със закон. ДФЗ е акредитиран като единствена Разплащателна агенция (РА) от датата на издаване на Акта за акредитация за прилагане на Общата селскостопанска политика (ОСП) и Общата политика по рибарство (ОПР) на Европейския съюз.

Фондът осъществява дейността си съгласно приложимото европейско законодателство, Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), приети от Управителния съвет (УС) на Фонда решения, правила, програми и указания, Устройствения правилник и Правилника за дейността на Държавен фонд „Земеделие”.

Настоящият отчет е изготвен във връзка с изпълнение на изискванията на Закона за подпомагане на земеделските производители: чл. 3а: „Изпълнителният директор на Разплащателната агенция ежегодно до 31 март изготвя и представя на министъра на земеделието и храните годишен отчет за дейността на агенцията” и чл. 19, ал. 5: „Председателят на управителния съвет представя в Министерския съвет до 30 април отчет за дейността на фонда за предходната година”.

Глава първа

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИ И СХЕМИ

РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

1. ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ПРСР)

1.1 Информация за изпълнението на ПРСР 2014-2020 през 2016 г.

Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) се прилага в България за втори програмен период 2014-2020 г. Програмата е структурирана около пет тематични приоритета и петнадесет приоритетни области на политиката за развитие на селските райони.

В съответствие с целите на политиката на ЕС за развитие на селските райони Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. има три цели:

1. Повишаване на конкурентоспособността и балансирано развитие на селското стопанство и хранителната промишленост.
2. Опазване на екосистемите и устойчиво управление, използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост, предотвратяване на климатичните промени и приспособяване към тях.
3. Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

Към постигането на тези цели са насочени следните мерки

Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”

През 2015 г. със Заповед РД 09-213/27.03.2015 г. на министъра на земеделието и храните е обявен първи прием на заявления за подпомагане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“, който стартира на 14.04.2015 г. и приключва на 08.06.2015 г. с бюджет по заповед за прием в размер на левовата равностойност на 150 000 000 евро. Със Заповед РД 09-316 от 26.05.2016 г. бюджетът е увеличен със сума, равняваща се на левовата равностойност на 14 851 200,01 евро, за финансиране на заявления за подпомагане, получили 39 точки по критериите за подбор, посочени в Приложение № 7 на Наредба № 9 от 21 март 2015 г. През 2016 г. са одобрени и подписани 744 договора за предоставяне на финансова помощ на обща стойност 282 168 445 лв.

Със Заповед № РД 09-756 от 04.10.2016 г. е определен бюджет с левовата равностойност на 49 455 360,00 евро за наддоговориране „под условие” за заявления за

подпомагане, получили по критериите за оценка от 38 до 33 точки, като в този диапазон попадат 416 проекта.

От 26 октомври 2016 г. до 07 декември 2016 г. бе обявен вторият прием на заявления за подпомагане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” със Заповед РД 09-755 от 04.10.2016 г. Определеният бюджет по Заповед е в размер на левовата равностойност на 237 000 000 евро /463 524 600,00 лв./. Максималният размер на общите допустими разходи за един кандидат за целия период на прилагане на ПРСР 2014 - 2020 е намален до левовата равностойност на 1 000 000 евро. Промените в тежестта на критериите за подбор и добавянето на нови критерии има за цел да осигури финансов ресурс за повече кандидати с акцент върху приоритетни сектори и отрасли. В този период на прием по подмярката са допустими и проекти с инвестиции за напоителни системи, както и разходи по проекти за колективни инвестиции, представени от признати групи или организации на производители. В периода на прием от 26.10.2016 до 07.12.2016 г., определен със Заповед № РД 09-755 от 04.10.2016 г. са приети 2 926 бр. нови заявления за подпомагане и прехвърлени 239 заявления с подадено искане по чл. 426 от Наредба № 9 от 21.03.2015 г. (съгласно т. 5 от Заповед № РД 09-755 от 04.10.2016 г.), т.е. общият брой на проектните предложения по цитираната заповед е 3 165 броя. Размерът на заявената финансова помощ по приетите и прехвърлени 3 165 бр. заявления за подпомагане е в размер на 1 497 406 525,03 лв., т.е. надхвърля над 3 пъти определения бюджет по заповед за прием и проектните предложения ще се обработват в условията на ограничен бюджет.

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”

Със Заповед на министъра на земеделието и храните през 2016 г. се увеличава размерът на първоначално обявената финансова помощ от 100 000 000 евро, с левовата равностойност до 80 794 849 евро, само за заявления получили не по-малко от 55 точки при извършване на окончателна проверка за съответствие с критериите за подбор. Всички приети 597 заявления за подпомагане са оценени в съответствие с критериите за подбор, като общият размер на заявената финансова помощ е 823 057 775 лв.

Проектите, които биват разглеждани, са основно за инвестиции в приоритетни сектори. Преобладаващата част от проектните предложения са в сектори като млекопреработвателната и месопреработвателната промишленост, преработката на плодове и зеленчуци, на растителни и животински масла, както и на технически култури.

През 2016 г. са подписани 173 договора за предоставяне на финансова помощ, на обща стойност 238 708 505.58 лв.

Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани”

През 2016 г. продължава обработката и стартира изплащане на средства по одобрени проекти от прием 2015 г. За целия период на прием са постъпили 2 664 заявления за подпомагане, с обща стойност на публичните разходи в размер на 130 256 280,00 лв. През 2016 г. са подписани 1373 договора за предоставяне на финансова помощ, на обща стойност 67 132 835,00 лв.

Изразходваните суми по подмярката за 2016 г. възлизат на 33 053 497,12 лв.

Подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства”

През 2016 г. стартира прием на заявления за подпомагане по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и

предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г. Финансовата помощ за приетите заявления от този прием е в размер на левовата равностойност на 30 млн. евро. Фонд „Земеделие“ подпомага малки земеделски стопанства със стартова помощ в размер на левовата равностойност на 15 000 евро.

Подмярка 6.3 има за цел да подпомогне икономическото развитие и укрепването на малките земеделски стопанства, ускоряването на модернизацията и технологичното им обновление и подобряването на опазването на околната среда и борбата с климатичните промени. Финансовата помощ по подмярката е безвъзмездна и цели устойчиво развитие и растеж на малките земеделски стопанства.

Общият брой на подадените в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ заявления за подпомагане е 3815, с размер на заявената субсидия 111 920 655.00 лева.

Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“

Със Заповед № 09-552 от 02.08.2016 г. е обявен период за прием на заявления за подпомагане по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ - от 02.09.2016 до 03.10.2016 г., с общ бюджет 341 млн. евро. Допустимите дейности, за които общините ще могат да кандидатстват, са свързани със строителство, реконструкция и/или рехабилитация на общински пътища, улици, тротоари и съоръжения прилежащи към тях, както и изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в населени места с под 2 000 еквивалент жители, попадащи в селските райони. Общините ще могат да получат финансова помощ по подмярката и за изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на: социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца и възрастни; обекти, свързани с културния живот в населено място; общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони - детски градини и основни или средни училища, финансирани от бюджета ѝ. Най-голяма част от бюджета, в размер на 150 млн. евро, е осигурена за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на общински пътища и съоръжения.

Общият брой на приетите заявления е 925, а финансовата помощ, за която се кандидатства, е в размер на 2 112 775 519 лв.

Подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата“

През 2016 г. със Заповед РД 09-179 от 07.04.2016 г. е обявен прием на заявления за подпомагане по подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014-2020 г., който стартира на 09.05.2016 г. и завършва на 03.06.2016 г. Общият размер на помощта по този прием е левовата равностойност на 25 милиона евро.

Подмярка 7.6 има за цел да повиши качеството на живот и да запази културната идентичност и традиции в селските райони. Финансовата помощ се предоставя за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение. По подмярката са допустими и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства.

Всички 348 приети заявления са със заявена финансова помощ от 209 752 376 лв.

Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“

През 2016 г. по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020 г. са отворени два приема за заявления за изразяване на интерес. Със Заповед № РД 09-760/23.10.2015 г. на министъра на земеделието и храните е утвърден прием на заявления за периода от 09.11.2015 г. до края на работния ден на 11.12.2015 г. и със Заповед № РД 09-556/11.08.2015 г. на министъра на земеделието и храните е утвърден прием на заявления за изразяване на интерес за периода от 12.08.2015 г. до края на работния ден на 04.09.2015 г. Одобрени са общо 102 броя заявления за изразяване на интерес и са сключени 102 Договора с общ бюджет в размер на 5 028 954.00 лв.

Подмярка 19.2 „Водено от общностите местно развитие”

През 2016 г. по подмярка 19.2 „Водено от общностите местно развитие” са сключени 37 броя Споразумения за изпълнение на стратегии за ВОМР с общ бюджет в размер на 103 634 975.00 лв.

Таблица № 1 – сключени договори по ПРСР 2014-2020 за 2016 г.

Мярка	Брой	Договорена субсидия
Подмярка 4.1 ”Инвестиции в земеделски стопанства”	744	282 168 445.00 лв.
Подмярка 4.2 ”Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”	173	238 708 505.58 лв.
Подмярка 6.1 ”Стартова помощ за млади земеделски стопани”	1373	67 132 835.00 лв.
Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности”	102	5 028 954.00 лв.
Общо:	2293	593 038 739.58 лв.

**Справката е по данни в ИСАК към 31.12.2016 г. и включва действащите договори*

Таблица № 2 – Оторизирани средства по мерки от ПРСР 2014 – 2020 г. през 2016 г.

Мярка	Субсидия (лв.)
Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“	1 816 539.10
Мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	69 689 957.01
Мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	66 399 698.89
Мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“	506 949.65
Мярка 9 „Създаване на групи и организации на производителите“	50 386.85
Мярка 10 „Агроекология и климат“	40 446 758.12
Мярка 10 „Агроекология и климат“ М 214*	16 943 044.04

Мярка 11 „Биологично земеделие“	28 852 153.40
Мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите“	48 203 273.65
Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“	85 185 934.03
Мярка 19 „Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP - водено от общностите местно развитие)“	454 053.15
Мярка 20 „Техническа помощ“	7 152 567.26
Общо	365 701 315.15

**Оторизация през 2016 по ангажименти от М 214 на ПРСР 2007-2013*

1.2 Администриране на средствата

На етап оторизация на плащанията по прилагането на мерките от „Програмата за развитие на селските райони“ за периода 2007-2013 г., бяха идентифицирани следните основни проблеми при финализирането на Програмата:

- При изплащането на финансовата помощ, свързани с липсващи и непълни документи към подадените заявки за плащане, както и разминаване между договорената и реално изпълнена инвестиция;

Предприети мерки: На сайта на ДФЗ – РА бяха публикувани различни указания, чрез които се информираха ползвателите, с цел оказване на подкрепа при изпълнение на проектите и недопускане на пропуски и/или несъответствия при тяхното отчитане и/или при подаване на заявки за плащане.

- Неизпълнение на одобрени проекти, свързано с липсата на финансиране за изпълнение на инвестициите или невъзможност от страна на ползвателите да си осигурят кредитен ресурс, което води до неефективно използване на бюджета на ПРСР;

Предприети мерки: Във връзка с неизпълнението на проектите и ангажиране на бюджет от страна на ползватели, които не изпълняват проектите поради липса на финансиране или поради други причини, в договорите, сключвани по ПРСР 2014-2020, е вменено задължение на ползвателите да започват реалното изпълнение на инвестицията в срок не по-дълъг от девет месеца от датата на подписване на договора за финансова помощ, ако инвестицията не включва СМР, съответно в срок до дванадесет месеца, ако инвестицията включва СМР, и да информират Фонда за това. При неизпълнение на това задължение ползвателите ще дължат неустойки. На официалния сайт на ДФЗ е публикувана информация за възможностите за финансиране чрез Гаранционния фонд.

- Идентифицирани са като рискови проекти тези, при които инвестиционните намерения се осъществяват след провеждане на процедури за избор на изпълнител по реда на Закона за обществени поръчки. При тези проекти ползватели са публично-правни организации, като във връзка с изплатени аванси преди одобряване последната по време процедура за избор на изпълнител по публични проекти бяха отправени забележки от одитиращи институции;

Предприети мерки: По ПРСР 2014-2020 г. е предвидено авансовото плащане да бъде извършвано след окончателното одобряване на процедурите за избор на изпълнител.

- Идентифицирани трудности при усвояване на обезпечения, когато авансовите плащания са обезпечени с договор за поръчителство;

Предприети мерки: По ПРСР 2014-2020 г. са утвърдени Вътрешни правила от Изпълнителния директор на ДФЗ „Земеделие“ за сключване на договор за поръчителство, които

имат за цел да направят оценка на финансово-икономическото състояние на поръчителите с оглед по-лесно усвояване на обезпеченията при необходимост.

Таблица № 3 - Изразходвани суми по ПРСР 2014-2020 г. през 2016 г.

Мярка	Под-мярка	ЕЗФРСР (лв.)	НБ (лв.)	Общо (лв.)
Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“	2.1.1	1 544 058.23	272 480.87	1 816 539.10
Мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	4.1	54 826 064.19	9 756 784.00	64 582 848.19
	4.2	4 329 805.72	777 303.10	5 107 108.82
Мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	6.1	29 748 147.40	3 305 349.72	33 053 497.12
	6.1-112	20 506 593.45	2 278 510.32	22 785 103.77
	6.3	49 872.90	8 801.10	58 674.00
	6.3-141	8 927 060.41	1 575 363.59	10 502 424.00
Мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“	8.1-223	380 212.24	126 737.42	506 949.66
Мярка 9 „Създаване на групи и организации на производителите“	9-142	45 348.17	5 038.68	50 386.85
Мярка 10 „Агроекология и климат“	10-214-AK*	12 549 852.44	4 183 287.00	16 733 139.44
	10-AK1-AK7	29 919 193.83	9 973 070.28	39 892 264.11
Мярка 11 „Биологично земеделие“	11BZ1 BZ2 BZ3	21 571 945.83	7 190 651.93	28 762 597.76
Мярка 12 „Плащания по Natura 2000 и Рамковата директива за водите“	12-213-NAT*	70 159.33	23 386.47	93 545.80
	12NAT1	36 077 837.78	12 025 965.44	48 103 803.22
Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“	13-211-NR1*	191 068.40	63 689.55	254 757.95
	13-212-NR2*	39 417.12	13 139.12	52 556.24
	13NR1	48 537 593.27	16 179 244.04	64 716 837.31
	13NR2	15 073 140.51	5 024 399.38	20 097 539.89
Мярка 19 „Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP - водено от общностите местно развитие)“	19.1	408 648.00	45 405.15	454 053.15
Мярка 20 „Техническа помощ“	20	6 079 682.19	1 072 885.07	7 152 567.26
	Общо	290 875 701.41	73 901 492.23	364 777 193.64

* Плащания за мерки от ПРСР 2007-2013

* Всички кодове, както и тяхното наименование, са официално използваните и наложени чрез номенклатурата на ЕК за признаване на извършените разходи от страна на държавите членки.

1.3. Резултати от извършени одити

През 2016 се проведеха следните одитни мисии:

1. Одитна мисия RD1/2015/807/BG на Европейската комисия във връзка с Регламент 1290/2005 г. по мерки 121, 123, 311, 312 от ПРСР (2007-2013). Относно направените констатации са изпратени отговори до комисията и след проведена помирителна процедура се очаква окончателно решение на ЕК за определяне на размера на финансовата корекция. Предприети са действия за отстраняване на констатираните слабости.

2. Във връзка със системата за управление, контрол и санкции по ПРСР (2007-2013) - Ос 1 и Ос 3 е проведена Одитна мисия RD1/2015/832/BG на Европейската комисия (главното внимание е върху обществените поръчки). Относно направените констатации е проведена двустранна среща на 07.11.2016 г. ДФ „Земеделие“ е предоставил своето становище след проведената двустранна среща на 06.01.2017 г. Очаква се окончателно решение на ЕК. Предприети са действия за отстраняване на констатираните слабости.

3. Във връзка с уравниване по съответствие съгласно член 52 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета е проведена Одитна мисия RD2/2016/004/BG на Европейската комисия по мярка 214 – „Агроекологични плащания“ от ПРСР 2007 – 2013 и Мярка 10 - „Агроекология и климат“, Мярка 11 - „Биологично земеделие“, Мярка 12 - „Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите“, Мярка 13 - „Плащания за райони с природни или други специфични ограничения“ от ПРСР 2014-2020. Относно направените констатации е проведена двустранна среща на 15.12.2016 г. От Република България е поискана допълнителна информация и тя е предоставена. Очаква се окончателно решение на ЕК. Предприети са действия за отстраняване на констатираните слабости.

4. Одитни проучвания СЕВ/2016/103/BG и СЕВ/2016/005/BG на Европейската комисия във връзка с решение за уравниване на сметките за финансова 2015 година и решение за уравниване на сметките по ЕЗФРСР по отношение на последната година на изпълнението на ПРСР 2007-2013. Във връзка с констатираните слабости ДФЗ – РА е предоставила своето становище. Проведена е двустранна среща на 21.12.2016 г. Очаква се окончателна позиция на ЕК. Предприети са действия за отстраняване на забележките.

5. Във връзка с Декларация за достоверност за финансовата 2016 година (DAS 2016): Разходи по ЕЗФРСР (Подкрепа за развитието на селските райони от Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони ЕЗФРСР - Регламент (ЕО) №1698/2005 на Съвета) е проведена одитна проверка РР 7912 на Европейска сметна палата. Във връзка с констатираните слабости на 14.09.2016 г. е предоставена на МЗХ официалната позиция на ДФЗ. Все още не е получено крайното становище на Европейска сметна палата

6. ДФЗ-РА беше обект на проверка от Българската сметна палата във връзка с мярка 112 от ПРСР 2007-2013 г. През февруари 2016 г., бе получен окончателен одитен доклад (номер 0800200114). Предприети са действия за отстраняване на констатираните слабости.

2. ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ

2.1. Информация за извършеното подпомагане през 2016 г.

Финансовото подпомагане по линия на плащанията на площ и глава животно се предоставя от ЕФГЗ, ЕЗФРСР и НБ. През календарната 2016 г. дирекция „Директни плащания” извърши оторизация по подадените заявления за плащания на площ и глава животно, както за кампания 2015, така и за кампания 2016.

Таблица № 4 - Оторизирани средства за кампания 2015 през календарна 2016 г.

Схема/мярка	Брой общо подадени валидни заявления за кампания	Процентно разпределение на бюджета (%)			Оторизирана сума в лв. (01.01.2016-31.12.2016 г.)
		ЕФГЗ	ЕЗФРСР	НБ	
СЕПП	61 145	100	-	-	576 363 098.10
ЗДП	61 145	100	-	-	457 015 216.00
СПП	61 068	100	-	-	104 355 039.00
МЗС	3 270	100	-	-	950 550.73
М 13.1	25 821	-	75	25	65 009 971.19
М 13.2	10 411	-	75	25	20 175 962.84
АЕП	4 027	-	75	25	14 251 752.52
АК	3 815	-	75	25	40 021 758.77
БЗ	2 112	-	75	25	28 828 693.26
М 12	10 787	-	75	25	48 203 273.65
ПНДЖ 1	5 999	-	-	100	28 392 966.49
ПНДЖ 3	7 852	-	-	100	73 766.10
СМК	6 386	100	-	-	128 226.73
СКЮ	5 383	100	-	-	77 118.53
ЕЖСК	959	100	-	-	303 604.84
ДПЖ	4 227	100	-	-	5 050.35
ДЖСК	1 200	100	-	-	26 453.22
Биволи	239	100	-	-	28 351.13
СП	4 611	100	-	-	37 484 963.06
СЗ	3 910	100	-	-	33 387 709.23
СЗо	549	100	-	-	5 093 692.56
СПК	11 445	100	-	-	30 553 003.03

Памук	60	100	-	-	3 858 600.11
ДЗС	9 599	100	-	-	10 571 849.27
ПНДТ	41 298	-	-	100	93 641 790.37
Общо					1 598 802 461.00

През месец октомври 2016 г. стартира изплащането на субсидии по схемите за подпомагане на сектор животновъдство, финансирани от ЕФГЗ, а оторизацията по схемите за животни, финансирани от НБ стартира през месец ноември. През месец декември бяха изплатени и одобрените субсидии по СЕПП за кампания 2016.

Таблица № 5 - Оторизирани средства за кампания 2016 през календарна 2016 г.

Схема/мярка	Брой подадени заявления за кампания	Брой заявления с оторизирани плащания	Процентно разпределение на бюджета (%)			Оторизирана сума в лв. (01.01.2016-31.12.2016г.)
			ЕФГЗ	ЕЗФРСР	НБ	
СЕПП	61 666	41830	100	-	-	501 292 064.00
ПНДЖ1	5 752	5700	-	-	100	23 994 929.82
ПНДЖЗ	7 526	7460	-	-	100	36 588 812.88
СМК	6 367	6348	100	-	-	45 318 045.76
СКЮ	6 356	6254	100	-	-	24 131 849.70
ЕЖСК	1 587	1581	100	-	-	21 906 161.34
ДПЖ	6 528	6402	100	-	-	8 777 451.88
ДЖСК	2 157	2136	100	-	-	12 507 274.63
Биволи	292	290	100	-	-	5 238 154.77
Общо						679 754 744.80

* Отражава средствата и съотношение към 31.12.2016 г., като оторизацията на средства по прилаганите схеми и мерки за кампания 2016 към 31.12.2016 г. все още не е приключила.

2.2. Администриране на заявленията за подпомагане и приложимите схеми и мерки на дирекция „Директни плащания“

През кампания 2016 бяха приети над 115 500 заявления общо по всички схеми и мерки, прилагани от Дирекция „Директни плащания“. Само по СЕПП бенефициентите за текущата кампания начисляват 61 666, по Мярка 13.1 („Компенсационни плащания в планински райони“) – 24 495, а Мярка 13.2 („Компенсационни плащания за други райони, засегнати от значителни природни ограничения“) – 10 273.

По схемите за плащания на площ са заявени повече от 3,7 милиона хектара. Най-много са декларирани земи по Схемата за единно плащане на площ

Продължава да се наблюдава стабилен интерес към прилаганите и финансирани от НБ и ЕС схеми за плащания на глава животно, като най-много заявления, над 7 500, са подадени по Схемата за преходна национална помощ за овце-майки и кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3). В тях стопаните са декларирали за подпомагане над 1 милион животни. Следва Схемата за обвързано подпомагане за овце-майки и кози-майки (ДПЖ), по която са подадени над 6 500 заявления и декларирани над 181 хиляди животни.

Голям е и интересът към схемите за обвързано подпомагане на плодове и зеленчуци, като по Схемата за обвързано подпомагане за плодове (СП) и Схемата за обвързано подпомагане за зеленчуци (СЗ) броят на кандидатите се е увеличил с над 50 %, а по Схемата за обвързано подпомагане за оранжерийни зеленчуци (СЗо) с над 70 %. По Схемата за обвързано подпомагане за протеинови култури (СПК) кандидатите също са се увеличили с над 70 % и начисляват 15 604.

В резултат на Реформата на Общата селскостопанска политика (ОСП) 2014-2020 г., през кампания 2015, бяха въведени множество промени при прилагането на схемите и мерките

за директните плащания, за новия програмен период, които продължават да се прилагат и за кампания 2016.

Единствено за кампания 2015, на кандидатите по директните плащания бе дадена възможност за включване в *Схемата за дребни земеделски стопани (ДЗС)*, целяща повишаване на конкурентоспособността на малките земеделски стопанства и осигуряване на допълнителни доходи на най-малките стопанства, същевременно освобождавайки ги от изискванията за зелени директни плащания и кръстосано съответствие. За кампания 2016 голяма част от включилите се в схемата за 2015 продължават да кандидатстват.

През новия програмен период продължава прилагането на мярка 214 „Агроекологични плащания” (АЕП) от ПРСР за периода 2007-2013 г., като заявления могат да се подават единствено за вече поети ангажименти, които към момента не са изцяло изпълнени. През 2016 г. по мярка 214 са подадени 2 553 заявления (без повторение), за подпомагане и плащане, което е с около 35 % по-малко в сравнение с подадените през 2015 година. Това се дължи на изтекли ангажименти, на неодобриени бенефициенти или на такива, които са подали за първи път заявления за подпомагане през 2013 г., но не са подали заявление по мярката за кампания 2014, 2015 и 2016.

Таблица № 6 - Брой подадени заявления по мярка 214 (АЕП) по направления

Направление	Подадени
Биологично растениевъдство	1 128
Биологично пчеларство	271
Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС-1/2)	410
Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологично важни места (ВПС-4)	62
Традиционно отглеждане на овощни култури	13
Контрол на почвената ерозия	25
Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите	197
Опазване на застрашени от изчезване местни породи	500
Традиционни практики за сезонна паша на животните (пасторализъм)	75
Общо направления	2 681

Към момента за кампания 2016 все още не са оторизирани средства по мярка 214 „Агроекологични плащания“ от ПРСР 2007 - 2013 г.

През 2015 г. стартираха две нови мерки - мярка 10 „Агроекология и климат” и мярка 11 „Биологично земеделие” от ПРСР 2014 - 2020 г. Те са своеобразно продължение на дейностите, които се подпомагат по мярка 214 АЕП.

За кампания 2016 по мярка 10 са подадени 5 351 заявления (без повторение), за подпомагане и плащане, което е с около 30 % повече в сравнение с подадените през 2015 година, а за кампания 2016 по мярка 11 са подадени 4 235 заявления (без повторение), за подпомагане и плащане, което е с около 50 % повече в сравнение с подадените през 2015 година. Това се дължи главно на бенефициенти, които са с изтекли ангажименти, неодобриени или прекратени ангажименти от старата мярка 214 АЕП.

За кампания 2016 най-голям е интересът към направления „Биологично растениевъдство”, „Опазване на застрашени от изчезване местни породи”, и „Контрол на почвената ерозия“.

Анализът на данните на декларираните площи показва, че земеделските стопани имат засилен интерес към извършването на дейности по направления „Поддържане на местообитанията на зимуващите видове гъски и ливаден блатар в обработваеми земи с

орнитологично значение (ВПС-4.1)” от мярка 10 „Агроекология и климат“ – около 35 % от всички деклариращи площи с агроекологични дейности, „Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите” от мярка 214 „Агроекологични плащания“ – около 25 %, следвани от „Биологично растениевъдство” от мярка 11 „Биологично земеделие“ - около 15 %, както и „Контрол на почвената ерозия“ (5%) и „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС-1)” (4%) от мярка 10 „Агроекология и климат“.

Таблица № 7– Брой подадени заявления по направления на мярка 10 и мярка 11

Мярка	Направление	Подадени
Мярка 11	Биологично растениевъдство	3 272
Мярка 11	Биологично пчеларство	1 010
Мярка 11	Биологично животновъдство	103
Общо за мярка 11		4 385
Мярка 10	Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС-1)	774
Мярка 10	Поддържане на местообитанията на зимуващите видове гъски и ливаден блатар в обработваеми земи с орнитологично значение (ВПС-4.1)	941
Мярка 10	Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение (ВПС-4.2)	7
Мярка 10	Контрол на почвената ерозия	2 005
Мярка 10	Традиционни практики за сезонна паша на животните	339
Мярка 10	Опазване на застрашени от изчезване местни породи	1 379
Мярка 10	Опазване на застрашени от изчезване местни сортове	376
Общо за мярка 10		5 821

В изпълнение разпоредбите на Регламент 809/2014 на Комисията беше извършен избор на заявления за подпомагане за извършване на проверка на място за кампания 2016, базиран на резултатите от проверките на място за кампания 2015 и оценка на използваните критерии. Бяха избрани 9 155 заявления по всички схеми и мерки, финансирани както от НБ, така и от ЕС. Във връзка с прилагането на законоустановените изисквания за управление, беше извършен избор на заявления, които да бъдат проверени за спазване на изискванията за кръстосано съответствие, като 1 287 броя заявления бяха избрани за проверка.

За по-добра информираност на земеделските стопани, на Интернет страницата на ДФ „Земеделие”, продължава да се поддържа, актуализира и усъвършенства „Система за индивидуална справка по Директни плащания”, допълнена с Ръководство за работа със „Система за индивидуална справка по Директни плащания”.

Продължава да се актуализира и справка „Деклариращи кадастрални имоти по Директни плащания”, като към момента е разработена и публикувана информация за имотите от картата на възстановената собственост или от кадастралната карта, които попадат в рамките на регистрирани земеделски парцели за кампании 2014, 2015 и 2016.

Допълнително, във връзка с изискванията на новата ОСП, с която бе въведен задължителен компонент „екологизиране“ на директните плащания, които да подкрепят селскостопанските практики, благоприятни за климата и околната среда бе създадена новата Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда (зелени директни плащания). Земеделските стопани, които имат право да получат плащане по СЕПП, трябва да спазват в рамките на всички свои хектари, в зависимост от

структурата на земеделското стопанство, неговия размер и отглежданите култури, практики за диверсификация на културите, запазване на постоянно затревените площи и поддържане на екологично насочените площи. В тази връзка за улеснение на бенефициентите, на Интернет страницата на ДФ „Земеделие” се поддържа „Калкулатор за зелени плащания“.

Освен това, на Интернет страницата на ДФ „Земеделие” продължава да се поддържа и актуализира информация за слоеве „Площи, допустими за подпомагане“, както и „Постоянно затревени площи“ с информация, предоставяна от Министерство на земеделието и храните.

За улеснение на земеделските стопани, при кандидатстването им по схемите и мерките за директните плащания и за кампания 2016, продължава да се предлага възможността кандидатите да декларират обработваните от тях площи с помощта на цифрови географски данни, получени след собствени измервания с GPS устройства.

Поддържа и услугата цифровите данни за заявените от бенефициентите в предходната кампания площи да се получават през „пространството“ за индивидуална справка, като така отпада необходимостта от подаване на заявления на хартиен носител. Ползването на цифрови данни улеснява земеделските стопани да декларират за подпомагане стопанисваните от тях площи и да намалят до минимум евентуални грешки при разпознаване на площите на цифровата ортофотокарта.

Таблица № 8 - Изразходвани средства в лева за директни плащания по линия на ЕФГЗ през 2016 г.

Схема	ЕФГЗ
Схема за единно плащане на площ - Р.73/09, дял III - календарна година 2012 и предходните	959 777.09
Схема за единно плащане на площ - без финансова дисциплина - 0% корекция - Р.73/09, дял III - календарна година 2013 - BG, CZ, EE, CY, LV, LT, HU, PL, RO, SK	325 515.34
Схема за единно плащане на площ - без финансова дисциплина - Р.73/09, дял III - календарна година 2014 - BG, CZ, EE, CY, LV, LT, HU, PL, RO, SK	536 517.28
Схема за единно плащане на площ - без финансова дисциплина - 0% Намаление на плащанията - Р.1307/13, Чл.36 - календарна година 2015 - BG, CZ, EE, CY, LV, LT, HU, PL, RO, SK	571 702 380.28
Схема за единно плащане на площ - без финансова дисциплина - 5% Намаление на плащанията - Р.1307/13, Чл.36&11 - календарна година 2015 - BG	4 515 997.20
Схема за единно плащане на площ - без финансова дисциплина - 0% Намаление на плащанията - Р.1307/13, Чл.36 - календарна година 2016 - BG, CZ, EE, CY, LV, LT, HU, PL, RO, SK	88 138 630.18
Схема за единно плащане на площ - с финансова дисциплина - 0% Намаление на плащанията - Р.1307/13, Чл.36 - календарна година 2016 -	412 963 455.76

BG, CZ, EE, CY, LV, LT, HU, PL, RO, SK	
Преразпределително плащане - без финансова дисциплина - Р.73/09, Чл.72а & Чл.125а - календарна година 2014 - BG, DE, LT	77 724.27
Преразпределително плащане - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.41 & 42 - календарна година 2015 - BE, BG, DE, FR, HR, LT, PL, RO, UK	104 359 596.70
Плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.43 - календарна година 2015 - EU 28	457 076 435.14
Плащане за млади земеделски стопани - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.50&51(4) - календарна година 2015 - EU 28	948 189.39
Специално плащане за култура — памук - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.58 - календарна година 2015 - BG, EL, ES, PT	3 858 600.11
Специфично подпомагане (член 68) — обвързани с производството преки помощи - качество - Р.73/09, Чл.68(1)(а)(ii) - календарна година 2012 и предходните	77 594.98
Специфично подпомагане (член 68) — обвързани с производството преки помощи - качество - без финансова дисциплина - 0% корекция - Р.73/09, Чл.68(1)(а)(ii) - календарна година 2013 - BG, CZ, EL, ES, FR, HR, IT, LV, PL, PT, RO, FI, SE	52 253.49
Специфично подпомагане (член 68) — обвързани с производството преки помощи - специфични неблагоприятни фактори - без финансова дисциплина - 0% корекция - Р.73/09, Чл.68(1)(b) - календарна година 2013 - BE, BG, CZ, DK, EE, IE, EL, ES, FR, LV, LT, HU, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, UK	29 887.79
Специфично подпомагане (член 68) — обвързани с производството преки помощи - специфични неблагоприятни фактори - без финансова дисциплина - Р.73/09, Чл.68(1)(b) - календарна година 2014 - BE, BG, CZ, DK, EE, IE, EL, ES, FR, CY, LV, LT, HU, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, UK	11 565.82
Доброволно обвързано с производството подпомагане - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2015 - BE, BG, CZ, DK, EE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE, UK	107 159 325.22
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 1 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE,	22 076 602.71

BG, CZ, DK, EE, IE, EL, ES, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE, UK	
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 1 - с финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, DK, EE, IE, EL, ES, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE, UK	23 234 921.80
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 2 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EE, EL, ES, HR, IT, CY, LV, LT, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, UK	15 382 916.60
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 2 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EE, EL, ES, HR, IT, CY, LV, LT, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, UK	8 734 406.25
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 3 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EE, EL, ES, HR, IT, CY, LV, LT, HU, MT, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, UK	5 441 235.07
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 3 - с финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EE, EL, ES, IT, CY, LV, LT, HU, MT, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, UK	16 473 891.08
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 4 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LT, HU, MT, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI	8 767 192.63
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 5 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LT, HU, PL, PT, RO, SI, SK, FI	6 471 799.05
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 5 - с финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EL, ES, FR, IT, LV, LT, HU, PL, PT, RO, SI, SK, FI	6 022 460.39
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 6 - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE, BG, CZ, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LT, HU, PL, RO, SK, FI	1 106 753.14
Доброволно обвързано с производството подпомагане - мярка 6 - с финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52 - календарна година 2016 - BE,	4 126 918.65

BG, CZ, EL, ES, FR, IT, LV, LT, HU, PL, RO, SK, FI	
Схема за дребни земеделски стопани - схема за единно плащане на площ - линейно намаление - Р.1307/13, Чл.36, 61&65(2)(с) - календарна година 2015 - BG, EE, LV, HU, PL, RO	2 490 569.89
Схема за дребни земеделски стопани - Преразпределително плащане - Р.1307/13, Чл.61, 41&42 - календарна година 2015 - BG, DE, HR, PL, RO	2 289 468.89
Схема за дребни земеделски стопани - Плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.61&43 - календарна година 2015 - BG, DE, EE, EL, ES, HR, IT, LV, HU, MT, AT, PL, PT, RO, SI	2 006 007.29
Схема за дребни земеделски стопани - Плащане за млади земеделски стопани и неизплатени суми - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл. 50, 51 (4), 61&65(2)(b) - календарна година 2015 - BG, DE, EE, EL, ES, HR, IT, LV, HU, MT, AT, PL, PT, RO, SI	3 119 135.02
Схема за дребни земеделски стопани - Доброволно обвързано с производството подпомагане - без финансова дисциплина - Р.1307/13, Чл.52, 61&63(2)(а) - календарна година 2015 - BG, EE, EL, HR, MT, AT, PL, RO	634 671.39
Върнати суми и редукиции*	- 3 945 537.19
Общо	1 877 226 858.70

*Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

** Върнатите суми представляват намаления на плащанията и възстановявания по глоби, санкции и дългове на бенефициенти заради извършени нередности

Таблица № 9 - Изразходвани суми в лева за национални доплащания към директните плащания през 2016 г.

Схема за национални доплащания към директните плащания	НБ
Плащания De Minimis	12 819 435.40
Държавна помощ отстъпка от акциза върху газьола	70 894 270.91
Временна извънредна помощ - сектор животновъдство	10 199 496.27
(ЕЗФРСР) Допълнителни преки плащания от НБ	281 380.92
НД-ДБ	2 223.73
Схема за национални доплащания за тютюн, необвързани с производството	997.04

СНДП - 2011	1 383.90
НДЖ1 - 2011	360.00
НДЖ 1 - 2012	8 120.00
НДК - 2012	6 930.00
Схема за национални доплащания за тютюн - 2012	642.60
Схема за национални доплащания на хектар земеделска земя - 2013	5 671.81
НДЖ1 - 2013	56 976.00
НДЖЗ - 2013	23 097.00
НДК - 2013	14 600.00
Национални доплащания за тютюн, необвързани с производството	4 503.15
НДЖ1-2014	9 790.00
НДТ-2014 Схема за национални доплащания за тютюн.	9 720.07
ПНДЖ1 2015 - говеда	28 387 389.49
ПНДЖЗ 2015 - овце	73 766.10
ПНДТ 2015 - Тютюн	93 592 634.63
ПНДЖ1	23 937 790.62
ПНДЖЗ	36 467 826.87
Върнати суми и редукции*	- 127 690.91
Общо	276 671 315.60

* Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

2.3. Резултати от проведените одити

През 2016 г. в областта на схемите и мерките, прилагани от дирекция „Директни плащания“ са проведени следните одитни мисии:

14.03. - 18.03.2016 г. - одит (RD2/2016/004/BG/RLF) на Европейската комисия относно системата за управление, контрол и санкции на четири мерки от ПРСР 2007-2013 г.: Агроекология - (м. 214), „Натура 2000“ - (м. 213) и Необлагодетелствани райони - (м. 211 и м. 212). Получен е предварителен доклад, изпратена е допълнителна информация по отношение на предварителните констатации и на 15.12.2016 г. е проведена двустранна среща ГД АГРИ в гр. Брюксел, след което е получен протокол от срещата.

10.05. - 13.05.2016 г. – одитна мисия (DAS 2016) на Европейската сметна палата във връзка с декларацията за достоверност за финансовата 2016 г. Подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) - Регламент (ЕО) № 1698/2005. Предмет на проверката беше мярка 214 (Агроекологични плащания). Към момента не са получени констатации във връзка с одитната мисия.

10.10. - 14.10.2016 г. - одит (AA/2016/022/BG) на Европейската комисия, целящ преглед на управлението и контрола върху схемите за подпомагане на площ и тяхното изпълнение в съответствие със законодателството на ЕС по отношение на референтната 2015 г. и следващите години. Към момента не са получени констатации във връзка с одитната мисия.

07.11. - 11.11.2016 г. – одитна мисия (DAS 2016) на Европейската сметна палата във връзка с декларацията за достоверност за финансовата 2016 г. Финансов одит на плащанията от Европейски фонд за гарантиране в земеделието и от Европейски фонд за рибарство. Към момента не са получени констатации във връзка с одитната мисия.

14.11. - 18.11.2016 г. – одитна мисия (DAS 2016) на Европейската сметна палата във връзка с декларацията за достоверност за финансовата 2016 г. Подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) - Регламент (ЕО) № 1698/2005. Предмет на проверката беше мярка 214 (Агроекологични плащания). Към момента не са получени констатации във връзка с одитната мисия.

3. СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПАЗАРНИ МЕХАНИЗМИ

3.1. ВИНО

3.1.1. Информация за изпълнението

През 2016 г. продължи администрирането на мярка „Преструктуриране и конверсия на винени лозя“ по Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2008/2009 – 2013/2014 г.

Целите на мярката са:

- Повишаване конкурентоспособността на производителите на грозде;
- Повишаване на пазарната ориентация на лозарските стопанства чрез подобряване технологиите на управление и засаждане на нови сортове, предпочитани от пазара;
- Повишаване на производствения дял на качествени вина и трапезни вина с географско указание.

Продължи прилагането на новата Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор на България за периода 2014-2018 г., включваща следните мерки със съответните им бюджети:

- Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ – 24 662 000 евро;
- Мярка „Събиране на реколтата на зелено“ – 600 000 евро;
- Мярка „Популяризиране на пазарите на трети страни“ – 1 500 000 евро.

Мерки „Преструктуриране и конверсия на лозя“ и „Събиране на реколтата на зелено“ се финансират изцяло от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ). Мярка „Популяризиране на пазарите на трети страни“ се финансира както следва: 50% от ЕФГЗ, 30% от НБ и 20% самоучастие на кандидата.

Поради големия интерес към мярката „Преструктуриране и конверсия на лозя“, с решение на Постоянната работна група за решаване на текущи въпроси в сектор „Вино“, създадена със заповед на министъра на земеделието и храните, са прехвърлени 600 000 евро (1 173 480,00 лв.) от мярката „Събиране на реколтата на зелено“ в мярката „Преструктуриране и

конверсия на лозя” и 755 963,80 евро (1 478 514,00 лв.) от мярка „Популяризиране на пазарите на трети страни” в мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя”. Така сумите по отделните мерки от Националната програма за подпомагане на лозаро – винарския сектор 2014 – 2018 г. за финансова 2016 г. са следните:

- Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя” – 26 017 963,80 евро;
- Мярка „Събиране на реколтата на зелено” – 0,00 евро;
- Мярка „Популяризиране на пазарите на трети страни” – 744 036,20 евро.

3.1.2. Администриране на средствата

По мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя” през 2016 г. са отворени два приема на заявления за предоставяне на финансова помощ. Приети са 198 заявления, по които са сключени 188 договора с обща стойност на финансовата помощ 60 936 057,54 лв. По сключените договори са обработени и платени 96 заявления за авансово плащане.

По мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя” от предвидения бюджет за финансова 2016 г. в размер на 26 017 963,80 евро (50 885 933,60 лв) са изплатени 21 358 594,38 евро (41 773 138,88 лв.), като общият процент на усвояване на средства по мярката е 82,09 %. За календарна 2016 година са изплатени 20 704 956,95 евро (40 494 754,81 лв).

В периода от началото на финансова 2016 г. (16.10.2016 г.) до 31.12.2016 г. са постъпили 13 бр. заявления за плащане по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя”, а извършените плащания възлизат на 1 705 812,18 лв.

3.2. ПЧЕЛАРСТВО, МЛЯКО И ИНТЕРВЕНЦИИ

3.2.1. Информация за изпълнението

Отдел „Пчеларство, мляко и интервенции“ на Държавен фонд „Земеделие” отговаря за прилагането на:

- схеми за публична интервенция и частно складиране на месо;
- схеми за публична интервенция на полски култури;
- схеми за публична интервенция и частно складиране на млечни продукти;
- договорни отношения в сектора на млякото;
- млечни квоти;
- мерките, включени в Националната програма по пчеларство;
- кризисни мерки за предоставяне на извънредно подпомагане на производителите на животински продукти.

Частно складиране и публична интервенция

Частно складиране на свинско месо:

На основание Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/2334 на Комисията, от 14.12.2015 г. за започване на частно складиране на свинско месо и за предварително определяне на размера на помощта, стартира схемата за частно складиране на свинско месо. Приемът и одобрението на заявленията се извършва въз основа на изискванията на Регламент (ЕО) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и Регламент (ЕО) № 826/2008 на Комисията от 20.08.2008 г. за определяне на общи правила за предоставянето на помощ за частно складиране на някои земеделски продукти.

С Регламент за изпълнение (ЕС) № 2016/85 на Комисията, от 25.01.2016 г. за преустановяване на подаването на заявления за помощта на частно складиране на свинско месо, приемът на заявления за подпомагане е приключил.

В рамките на приема не са подадени заявления по посочената схема.

Публична интервенция на обикновена пшеница:

В съответствие с чл. 12 буква а) и чл.13, т.1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007, считано от 01.11.2016 г. до 17:30 часа на 31.05.2017 г. ДФ „Земеделие“ има право да извърши интервенционно изкупуване на обикновена пшеница до достигане на общо количество за ЕС от 3 млн. тона.

През 2016 г. не са подадени заявления за публична интервенция на обикновена пшеница.

Частно складиране на сирене

Въз основа на Делегиран регламент (ЕС) № 2015/1852 на Комисията от 15.10.2015 г. за откриване на временна извънредна схема за помощ за частно складиране на някои видове сирена и за предварително определяне на размера на помощта, ДФ „Земеделие“ е отвори прием на заявления за предоставяне на помощ за частно складиране на сирене. В края на 2015 г. е депозирано първото заявление за предоставяне на помощ за частно складиране за 259,75 т. сирене, в което е посочен различен период за складиране, в зависимост от вида на продуктите. Заявлението е обработено, учредена е банкова гаранция и на 14.01.2016 г. е сключен договор за предоставяне на помощ за частно складиране на сирене.

При изпълнение на временната извънредна схема за помощ на частното складиране на някои видове сирена Държавен фонд „Земеделие“ извърши проверки на място по график във връзка с извеждането на количества сирене, за които изтича срока на складиране по договор.

На 31.08.2016 г. е докладвано последното количество на ЕК чрез ИСАММ по схемата частно складиране на сирене.

На 02.08.2016 г. в ДФ „Земеделие“ е прието заявление за плащане с искана сума за финансовата помощ в размер на 32 645,41 лв. В резултат на извършена административна проверка на всички документи и оценка на установените количества сирене по партиди на ползвателя беше изплатена финансова помощ в размер на 32 642,54 лв.

Кризисни мерки за предоставяне на извънредно подпомагане на производителите на животински продукти

През 2016 г. отдел ПМИ на дирекция СПМ беше акредитиран да прилага следните две схеми за извънредно подпомагане:

- Схема за извънредно подпомагане за приспособяване на млекопроизводителите и земеделските стопани в други сектори на животновъдството съгласно Делегиран регламент (ЕС) 1613/2016 на Комисията от 8 септември 2016 година.;
- Схема за предоставяне на помощ за намаляване на производството на краве мляко съгласно Делегиран Регламент на Комисията (ЕС) 1612/2016 от 08 септември 2016 г.

През отчетния период са изплатени и допълнителни средства от националния бюджет по линия на извънредните схеми за животновъдите съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2015/1853.

Таблица № 10 – Изплатени средства и брой подпомогнати лица по извънредните схеми за животновъдите съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2015/1853

Схема	Изплатени средства, лв.	Подпомогнати лица, брой	Размер на допълнително плащане, лв./кг., лв./животно*	Подпомогнати кг. мляко/брой животни
Подпомагане на база доставки и/или директни продажби на краве мляко през квотния период 2014/2015 г.	4 182 820.62	2 992	0,01251	334 358 162,81
Подпомагане на брой млечни крави в стопанството	3 433 491.52	6 046	16,34	210 128
Подпомагане на брой овце-майки и/или кози-майки в стопанството	2 365 903.41	6 975	2,51	942 591
Подпомагане на брой биволици в стопанството	217 558.50	172	33,73	6 450
ОБЩО	10 199 774.05	12 642	////	////

*Източник: ИСАК, модул Млечни квоти – 2015

*Съгласно заповед № РД 09-182 от 08.04.2016 г. на министъра на земеделието и храните.

Извънредното подпомагане на основание на Делегиран регламент (ЕС) 1613/2016 на Комисията е осигурено на 100 % от Европейския фонд за гарантиране в земеделието (ЕФГЗ).

Предвидените схеми и бюджети са както следва:

1. Схема за предоставяне на помощ за дребномащабно земеделие на земеделски стопани, отглеждащи крави, биволици, овце-майки и кози-майки с бюджет от 2 105 300.00 лева за крави, биволици и 294 800.00 лева за овце-майки и кози-майки;

2. Схема за предоставяне на помощ за прилагането на екологични и щадящи климата методи за производство на земеделски стопани, отглеждащи крави, биволици, овце-майки и кози-майки с бюджет от 4 247 300.00 лева за крави, биволици и 1 038 300 лева за овце-майки и кози-майки;

3. Схема за предоставяне на помощ за прилагането на екстензивни методи за производство на земеделски стопани, отглеждащи крави, биволици, овце-майки и кози-майки с бюджет съответно 2 938 800.00 лева и 719 300.00 лева.

В изпълнение на указанията на МЗХ, в периода от 11.10.2016 г. до 21.10.2016 г. ДФ „Земеделие” (ДФЗ) проведе прием на заявления за подпомагане по гореописаните схеми, в рамките, на който от определените съгласно точка 4.1 от указанията 21 286 допустими кандидати, 17 723 са заявили участие по схемите.

Таблица № 11 – Изплатени средства по схемата за извънредно подпомагане съгл. Дел. Рег. 2016/1613

№	Схема	Изплатени средства, лв.
1	Схема за предоставяне на помощ за дребномащабно земеделие с КРАВИ и/или БИВОЛИЦИ	2 104 915,41
2	Схема за предоставяне на помощ за дребномащабно земеделие с ОВЦЕ-МАЙКИ и/или КОЗИ-МАЙКИ	293 170,14
3	Схема за предоставяне на помощ за прилагането на екологични и щадящи климата методи за производство с КРАВИ и/или БИВОЛИЦИ	4 246 356,14
4	Схема за предоставяне на помощ за прилагането на екологични и щадящи климата методи за производство с ОВЦЕ-МАЙКИ и/или КОЗИ-МАЙКИ	1 034 431,20
5	Схема за предоставяне на помощ за прилагането на екстензивни методи за производство с КРАВИ и/или БИВОЛИЦИ	2 929 497,97
6	Схема за предоставяне на помощ за прилагането на екстензивни методи за производство с ОВЦЕ-МАЙКИ и/или КОЗИ-МАЙКИ	715 292,68
	ОБЩО	11 323 663,54

* Източник: Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК)

Договорни отношения в сектора на млякото

С Наредба № 1 от 28.01.2015 г. за договорните отношения в сектора на млякото и условията и реда за признаване на организации на производители, техни асоциации и междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти се уреждат:

- условията и реда за сключване и регистрация на договорите за доставка на сурово мляко;

- условията и реда за признаване и оттегляне на признаването на организации на производители, асоциации на организации на производители и междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти;

- реда за упражняване на контрол върху сключването и регистрирането на договорите за доставка на сурово мляко и върху дейността на признатите организации на производители, асоциации на организации на производители и междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти.

Целта на схемата е да се осигури устойчиво развитие на производството на сурово мляко от всички видове, да подобри възможностите на млекопроизводителите за договаряне с изкупвачите и по-справедливото разпределение на добавената стойност по веригата на доставките.

Горепосочената наредба позволява на организациите на млекопроизводители или на техните асоциации да договарят съвместно с даден изкупвач на сурово мляко условията на договорите, включително цената, за част или за цялото количество сурово мляко на своите членове.

През 2016 г. са подадени 1191 бр. заявления от изкупвачи за регистриране на близо 14 568 бр. договори/анекси за изкупуване на мляко. Договорите са разгледани, като при установени несъответствия с приложимата наредба са изпратени уведомителни писма до изкупвачите с копие до производителите на мляко за отстраняване на нередовности.

Млечни квоти

Съгласно европейското законодателство, квотната 2014/2015 г. е последна година за прилагане на квотния режим.

През 2016 г. в законоустановения срок от 18 месеца след приключване на подлежащия на проверка квотен период 2014 – 2015 г., (съгласно чл. 19, ал. 3, от Регламент 595/2004), са извършени 482 проверки на място на производители, от Дирекция „Технически инспекторат“ по следните критерии за проверка:

- проверка на доставките на ниво стопанство;
- проверка на производители притежаващи индивидуална квота за директни продажби.

На база анализ на риска са извършени 211 проверки на място на одобрени изкупвачи, по критерии „подадена годишна декларация“, „неподадена годишна декларация“ за периода 2014-2015 г. и „транспортиране на изкупеното сурово краве мляко“ за същия период (чл. 57, чл. 70-72 от ЗПОПЗПЕС, отм. бр. 19/2016).

Национална програма по пчеларство (НПП)

През 2016 г. българските пчелари са получили близо 3.6 млн. лв. по пчеларската програма. За поредна година е постигнат традиционно висок процент на усвояване на предвидения ресурс - 81%.

С изплащането на субсидиите за финансовата 2016 г. е приключил и третия тригодишен период от прилагането на Националната програма по пчеларство, по която българските пчелари са получили финансова помощ в размер на почти 10 540 456 лв. и общо 31 420 148 лв. за трите периода на прилагането ѝ.

За 2016 г. е предвиден бюджет по следните мерки и дейности:

Мярка Б – Борба срещу вароатозата, дейност - Разходи за закупуване на препарати в борбата срещу вароатозата;

Мярка В – Мерки за подкрепа на извършването на физико-химичен анализ на пчелния мед, дейност - Подкрепа на пчелари за извършване на лабораторен анализ на пчелния мед;

Мярка Г - Мерки за подкрепа на подновяването на пчелните кошери в ЕС , дейност 1 - Закупуване на нови кошери за подмяна на стари негодни кошери и/или за увеличение на броя на пчелните семейства в пчелина, дейност 2 - Поддържане или увеличаване на броя на пчелните семейства и дейност 3 - Закупуване на пчелни майки.

Традиционно високият интерес на пчеларите към НПП продължава да се наблюдава и през финансовата 2016 г. Подадени са над 2050 заявления за подпомагане, по които са сключени 1700 договора за финансиране при условията на програмата. Поради големия брой

подадени заявления за подпомагане през 2016 г., за определен процент над предвидения бюджет по дейностите за закупуване на кошери и пчелни семейства, ДФЗ е допуснал сключване на договори с кандидатите под условие същите да бъдат финансирани при наличие на свободен ресурс по програмата.

По 1480 броя от сключените договори (87%) са изпълнени инвестициите и са подадени заявления за плащане. По останалите 13% от сключените договори, инвестициите не са извършени от пчеларите, като има и такива, които са подали заявления за плащане само по част от дейностите, за които имат сключени договори.

И през 2016 г. ДФЗ е предоставил възможност на кандидатите по програмата за получаване на нисколихвени кредити за финансиране на дейностите по програмата – разходи за закупуване на препарати за борба срещу вароатозата, закупуване на кошери, пчелни семейства и пчелни майки.

Таблица № 12 - Бюджет и процент на усвоените средства по НПП за 2016 г. (лв.)

Мярка, дейност	Бюджет (лв.)	% усвоени средства
1. Общо по Мярка Б – Борба срещу вароатозата	2 022 901.12	78%
Дейност "Разходи за закупуване за препарати в борбата срещу вароатозата, одобрени, съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност"	2 022 901.12	78%
2. Общо по Мярка В – Мерки за подкрепа на извършването на физико-химичен анализ на пчелния мед	49 949.70	56%
Дейност "Подкрепа на пчелари за извършване на лабораторен анализ на пчелния мед"	49 949.70	56%
3. Общо по Мярка Г - Мерки за подкрепа на подновяването на пчелните кошери в ЕС	2 358 675.18	84%
Дейност 1 "Закупуване на нови кошери за подмяна на стари негодни кошери и/или за увеличение на броя на пчелните семейства в пчелина"	1 037 048.79	98%
Дейност 2 "Поддържане или увеличаване на броя на пчелните семейства"	939 141.19	70%
Дейност 3 "Закупуване на пчелни-майки"	382 485.20	79%
ОБЩО	4 431 526.00	81%

*Източник: ИСАК, модул Национална програма по пчеларство – прием'2016

3.2.2. Администриране на средствата

Програма Благотворителност – усвояване на банкови гаранции по план 2012

По приключилата през 2015 година програма „Благотворителност“ на 02.09.2016 г. са усвоени от ДФ „Земеделие“ 3 банкови гаранции на ЕТ „Фантастика 95 – Георги Цанков“, като от общата сума в размер на 9 108 968,18 лв. е погасен лош дълг на стойност 800 405,56 лв.

Реално получената по банково извлечение сума по данни от отдел „Финансова отчетност“ е 5 780 929, 29 лв., след приспадането на дължимия от ДФЗ ДДС в размер на 3 328 038,89 лв.

Частно складиране на сирене:

Изплатена е финансова помощ в размер на 32 642,54 лв. и е освободена учредената банкова гаранция.

Кризисни мерки за предоставяне на извънредно подпомагане на производителите на животински продукти

През 2016 г., Държавен фонд „Земеделие“ е изплатил финансова помощ от 11 167 191.60 лева по схемите за извънредно подпомагане. На 20.12.2016 г. е извършено доплащане в размер 156 471.94 лв. по 72 заявления на кандидати по схемата, за които са получени допълнително резултати от административните проверки и проверките на място по схемите от Наредба № 3 от 2015 г.

В изпълнение на чл. 16 и чл. 17 от Наредбата за допълнение на Наредба № 21 от 2015 г. и на база размера на подпомагането за килограм краве мляко и за едно допустимо животно, определен със Заповед № РД 09-182 от 08.04.2016 г. на министъра на земеделието и храните, на 14.04.2016 г. ДФ „Земеделие“ е изплатил общо 10 199 774.05 лв. допълнително извънредно подпомагане.

Национална програма по пчеларство (НПП)

През 2016 г. българските пчелари са получили близо 3.6 млн. лв. по пчеларската програма. За поредна година е постигнат традиционно висок процент на усвояване на предвидения ресурс - 81%.

С изплащането на субсидиите за финансовата 2016 г. е приключил и третия тригодишен период от прилагането на Националната програма по пчеларство, по която българските пчелари са получили финансова помощ в размер на почти 10 540 456 лв. и общо 31 420 148 лв. за трите периода на прилагането ѝ.

3.3. ОТДЕЛ „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ“

3.3.1. Информация за изпълнението

Схема „Училищен плод“

Общата цел на схемата на ЕС за предлагане на плодове в училищата е да се осигури политическа и финансова рамка за инициативи на държавите-членки с цел трайно увеличаване на дела на плодовете и зеленчуците в храненето на децата, особено във възрастта, когато се оформят хранителните им навици. Това е инвестиция, която в бъдеще ще спомогне за намаляване на разходите за здравеопазване, произтичащи от небалансирано хранене.

Помощта е предназначена за деца, посещаващи редовно учебните заведения, признати съгласно Закона за народната просвета. Учебните заведения са най-подходящата среда за въздействие върху хранителните навици на децата на етапа, в който те се формират. Схемата се прилага на територията на цялата страна и включва деца от следните учебни заведения: детски градини: всички деца от I до IV група на съответното детско заведение (общинско,

държавно или частно); училищни заведения - всички ученици от подготвителен клас до IV клас вкл. на съответното училище (общинско, държавно или частно).

Данни за 2015/2016 учебна година

Бюджетът по схемата за 2015/2016 учебна година е 13 849 864,11 лв., от които 6 307 228,13 лв. са предоставени от ЕС, а 7 541 898,85 лв. е национално съфинансиране на схемата (процентното съотношение на финансиране на схемата е 46% от ЕС и 54% национални средства).

Изплатените средства към края на календарна 2016 г. са в размер на 13 847 742,07 лв., от които 6 305 843,22 лв. европейско финансиране и национално – 7 541 898,85 лв.

Данни за 2016/2017 учебна година

За периода на кампанията по прием на заявления за одобрения, общия брой на заявителите е 320, които са заявили желание да доставят плодове и зеленчуци по европейската програма „Училищен плод“, от които 13 общини, 102 учебни и детски заведения и 205 юридически лица.

Към 16.12.2016 г. са одобрени 309 заявителя с 3 374 учебни заведения по схема „Училищен плод“.

За периода от 01.12.2016 г. до 12.12.2016 г. са подадени 93 броя заявки за плащане по схема „Училищен плод“.

Схема „Училищно мляко“

Съгласно Регламент № 657/2008 на Комисията се отпуска помощ за доставяне на мляко и някои млечни продукти за децата в учебните заведения. Схемата се прилага на територията на цялата страна във връзка с борбата със затлъстяването и с цел предоставяне на здравословни млечни продукти на децата. Схемата покрива деца от следните учебни заведения: детски градини: (приоритетна група) - всички деца от I до IV група, на съответното детско заведение (общинско, държавно или частно); училищни заведения - всички ученици от подготвителен клас до IV клас вкл. на съответното училище (общинско, държавно или частно). Учениците могат да се възползват от помощта само през учебните дни.

Допустимите млечни продукти за подпомагане по категории са упоменати в Приложение I на Регламент № 657/2008 на Комисията, а ставките по категории са както следва:

- За I – 18,15 евро / 100 кг
- За II – 16,34 евро / 100 кг
- За III – 54,45 евро / 100 кг
- За IV – 163,14 евро / 100 кг
- За V – 138,85 евро / 100 кг

За периода на кампанията по прием на заявления за одобрения, общия брой на заявителите по единната схема е 167 – кандидати за участие по програмата „Училищно мляко“, от които 19 от кандидатите са учебни и детски заведения, 2 общини и 146 юридически лица.

Към 16.12.2016 г. са одобрени 167 заявителя с 3 054 учебни заведения по схема „Училищно мляко“.

За периода от 01.12.2016 г. до 12.12.2016 г. са подадени 65 броя заявки за плащане по схема „Училищно мляко“.

За 2016 г. по схемата са кандидатствали 123 заявителя, като одобрените към момента заявителя са 102 с 1 984 учебни заведения и 284 007 деца. В процес на одобрение са заявления, подадени от 7 кандидата, 14 заявления на кандидати са отказани.

Финансовите средства от ЕС са в размер на 962 307,32 лв. (без ДДС). Националните средства, необходими за възстановяване на допустими разходи за доставените продукти и за данък добавена стойност, са в размер на 8 793 928,84 лв. (7 167 889,48 лв. за възстановяване на разходите и 1 626 039, 36 лв. ДДС). Общият бюджет за прилагане на схемата е 9 756 236, 16 лв.

От настоящата учебна година (2016-2017) двете схеми са обединени с цел да се облекчат кандидатите, като се намалят административните разходи за обработка на документите и се съкратят сроковете за обработка на заявленията за участие и заявките за плащане.

Схема „Допълнителни временни извънредни мерки за подпомагане на пазара в сектора на зеленчуците и плодовете“

Във връзка със забраната на Руската федерация за внос на различни селскостопански продукти от ЕС, Европейската комисия спешно предложи мерки за подпомагане на производителите на зеленчуци и плодове.

Приемът по схемата е открит със заповед на министъра на земеделието и храните от 11.08.2016 г. до достигане на количествата от 3 000 тона. Приети са 6 бр. заявления за одобрение за 2 264,55 тона. Разгледани са 6 бр. заявления след проверка на място.

Схема „Групи производители на плодове и зеленчуци“

През 2012 г. са сключени два договора за финансова помощ с признати групи производители на плодове и зеленчуци на обща стойност 31 млн. лв., с продължителност на инвестиционните планове от 5 години. През 2013 г. бяха одобрени още десет групи производители. Определените от Комисията средства за десетте групи производители: „Алл брандс“ ООД, „Грийнфрут БГ“ ООД, „Хепи фрутс“ ООД, „Подгорие 13“ ООД, „Съни фрутс“ ООД, „АгрекоСелект“ ООД, „Бул ейпъл“ ООД, „Зар Груп“ ООД и „Земя 2012“ ООД, „Група овощари Карнобат“ ООД, са както следва: за 2014 г. – 661 484 евро, за 2015 г. – 1 656 475 евро, за 2016 – 4 453 049 евро, за 2017 – 4 758 477 евро, за 2018 – 2 923 103 евро. Общата стойност на предоставените от ЕС средства е 14 452 598,00 евро или 28 266 391,17 лв., съгласно коефициента на редукия определен от ЕК.

През 2016 г. 10 групи са подали годишни заявки за плащане, както и за плащания за второ шестмесечие на 2015 г. за извършени инвестиционни и административни разходи, а 7 групи - за извършени инвестиционни разходи за първото шестмесечие на 2016 г. Изплатените средства през 2016 г. са в размер на 46 352 616,73 лв. от национално финансиране и 13 952 767,61 лв.

Данните за баланса в производството на плодове и зеленчуци в България сочат, че 89% от зеленчуците и 92% от плодовете са внос. Обединяването на производителите в групи ще спомогне за прерастването им в производствени и маркетингови структури от нов тип. В одобрените 12 групи производители членуват 48 земеделски производители, като целта е в края на петгодишния период да достигнат 84 члена. Регионите, които обхващат одобрените групи производители са Пловдив, Хасково, Русе, В. Търново, Благоевград, Бургас, Видин и Монтана, като са включени представители от различни направления – зеленчукопроизводство, овощарство и оранжерийно производство.

3.3.2. Администриране на средствата

Таблица № 13 – Администриране на средствата по схеми и източник на финансиране

Изпълнение на прилаганите схеми към 30.12.2016 г.							
Бюджет по програмата				Реално изплатени суми			
схема	общо	финансиране от ЕС	национално съфинансиране	Общо към 30.12.2016 г.	% на изпълнение	ЕС част	% на изпълнение
Групи производители - подали планове през 2012 г. и 2013 г.	96 331 746.27	36 364 749.39	59 966 996.87	46 352 616.74	48.12%	13 952 767.62	38.37%
Схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата - продукти - Р.1308/13, Чл.23; Р.288/09, Чл.5.1.(а) - 16/17	13 149 031.55	5 464 157.65	7 684 873.89	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата - информационни дейности - Р.1308/13, Чл.23; Р.288/09, Чл.5.1.(b)(iii) - 16/17	243 013.70	112 318.80	130 694.91	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата - съпътстващи мерки - Р.1308/13, Чл.23(1)(b); Р.288/09, Чл.5.1.(b)(iv) - 16/17	1 072 985.07	494 809.83	578 175.24	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Схема "Училищно мляко" - Р.1308/13, Чл.26; Р.657/08, Приложение I - 16/17	9 875 753.99	1 288 102.89	8 587 651.11	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Извънредни мерки за подпомагане - Производители, които не са членове на организации на производители	499 804.69	499 804.69	0.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Операционни програми	1 328 395.14	187 162.20	1 141 232.94	0.00	0.00%	0.00	0.00%

3.4. ОТДЕЛ „ПРОМОЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ“

3.4.1. Информация за изпълнението

Промоционалните програми включват дейности по предоставяне на информация за промоция на земеделски и хранителни продукти и методите за тяхното производство на територията на ЕС. В програмите могат да бъдат включени разнообразни дейности – връзки с обществеността (PR), реклама, организация на обучения, конференции с участието на журналисти и лекари, промоции в супермаркети и магазини, дегустации, организиране на конкурси, публикации в специализираната преса и интернет, участие в изложби, панаири, национални и международни изложения.

Схема „Промоционални програми”

Промоционалните програми се разработват за период от 1 до 3 години. Те не трябва да са насочени към представянето на определени търговски наименования или към повишаване консумацията на продукти с определен произход. Произходът на продукта може да се посочи, когато е защитен, съгласно правото на ЕС.

През 2016 г. се работи по 12 действащи проекта по схемата на обща стойност 66 917 468,90 лв. За финансовата 2016 г. изплатените средства по проектите възлизат на 7 825 831,05 лв., от които 4 907 886,35 лв. от ЕФГЗ и 2 917 944,70 лв. от НБ. През 2016 г. 3 (три) от програмите са приключили периодите си на изпълнение, а 4 нови, получили одобрение от ЕК през 2015 г., са сключили договори с ДФЗ. Периодът на изпълнение на новите програми следва да продължи до 2019 г. Изплатената финансова помощ по схема „Промоционални програми” за календарната 2016 г. е в размер на 7 628 948,85 лв., от които 4 798 706,75 лв. от ЕФГЗ и 2 830 242,11 лв. от НБ.

От 01.12.2015 г. е стартирало прилагането на Регламент (ЕС) № 1144/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 година за мерките за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти, прилагани на вътрешния пазар и в трети страни, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 3/2008 на Съвета. През 2016 г. е осъществен първият прием на промоционални програми в новосъздадената агенция SNAFEA съгласно разпоредбите на новия регламент. В официално публикувания списък на одобрените промоционални програми от проведения прием не присъстват програми, предложени от българските асоциации.

Схема „Популяризиране на пазарите в трети държави”

Промоционалните проекти се разработват за период от 1 до 3 години. Те са насочени към промоция на вина със защитено наименование за произход и защитено географско указание и вина с означение на винения сорт лоза. По схемата „Промоция в трети страни” (схемата „Промоция в трети страни” се отнася към Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор в периода 2008/2009 – 2013/2014 г. След изменение на Наредба № 2 от 04.04.2014 г. и Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор в периода 2014 – 2018 г., наименованието на схемата става „Популяризиране на пазарите в трети държави”) се предоставя финансова помощ съгласно Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2008/2009 - 2013/2014 г., като през 2013 г. е сключен договор с Регионална лозаро-винарска камара „Тракия” за период от 2 години. Стойността на договора за целия период е в размер на 4 958 286,32 лв. (50% от ЕФГЗ, 30% от НБ и 20% самоучастие на кандидата). До момента изплатените средства по договора са в размер на 540 749,12 лв.

От 27.11.2015 г. е в сила изменение на Наредба № 2 от 04.04.2014 г. за условията и реда за предоставяне на финансова помощ съгласно Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2014 – 2018 г. След изменението на наредбата до 28.12.2015 г. са приети 6 заявления за финансово подпомагане. Четири от заявленията за

финансово подпомагане са одобрени, в резултат на което са подписани 4 (четири) договора на обща стойност 5 749 617,27 лв. Изплатените средства за финансовата 2016 г. по мярката са в размер на 702 010,36 лв., от които 438 756,48 лв. от ЕФГЗ и 263 253,88 лв. от НБ.

По схема „Промоция в трети страни” за 2016 г. не е изплащана финансова помощ.

Схема „Популяризиране на българските пчелни продукти, в това число и произведени по биологичен начин”

През 2015 г. са определени два приема на заявления за подпомагане по реда на Наредба № 9 и съгласно Национална програма по пчеларство за периода 2014 – 2016 г., като определения бюджет по мярка А „Техническа помощ за пчелари и сдружения на пчелари” е в размер на 350 000,00 лв. И на двата приема заявления не са подадени, в резултат на което на среща на Постоянната работна група за управлението на програмата, през месец декември в министерството на земеделието и храните е взето решение свободният финансов ресурс от Мярка А „Техническа помощ за пчелари и сдружения на пчелари“ от програмата да бъде преразпределен в Мярка Б „Борба срещу вароатозата“. Съгласно Решение за изпълнение на Комисията от 05.07.2016 г. за одобряване на националните програми за подобряване на производството и предлагането на пазара на пчелни продукти, представени от държавите-членки съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета, актуален към 08.04.2016 г., мярката е изключена от националната програма и няма да се прилага в новия програмен период.

3.4.2. Администриране на средствата

Таблица № 14 – Администриране на средствата по схеми и източник на финансиране

Схема	ЕФГЗ	НБ	Общо
Трети страни – Р. 501/08 – Решение С(12)4334 – многостранен договор – програма 4 – BG, EL	339 294.51	203 576.71	542 871.22
Трети страни – Р. 501/08 – Решение С(2015)2493 – програма 3 – BG, EL, FR, IT, PL	837 645.84	502 587.62	1 340 233.36
Мерки в Съюза - Р.501/08 - решение С(2014)7857 - програма 1 - BE, BG, DE, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LT, NL, AT, PL, UK	718 548.50	431 129.11	1 149 677.61
Мерки в Съюза - многостранен договор - Р.501/08 - решение С(2012)8024 - програма 2 - BG, EL, IT	211 734.81	78 058.93	289 793.74
Трети страни – Р. 501/08 – решение С(2015)2493 – програма 2 - BE, BG, DE, EL, FR, IT, AT, PL	626 389.75	375 833.85	1 002 223.60
Мерки в Съюза – Р. 501/08 - решение С(2015)2493 – програма 1 - BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, NL, AT, PL, RO, UK	527 353.14	316 411.87	843 765.01
Трети страни - Р.501/08 - решение С(2012)8024 -	259 956.67	155 974.01	415 930.68

Схема	ЕФГЗ	НБ	Общо
програма 1 - BE, BG			
Мерки в Съюза – Р. 501/08 - решение C(2015)2493 – програма 2 - BG, EL	307 438.27	184 462.96	491 901.23
Трети страни – междинни плащания и остатък – Р. 501/08 – решение C(2015)7704 – програма 2 - BG, CY, EL, LT, PL, RO	189 511.56	113 706.93	303 218.49
Трети страни - Р.501/08 - решение C(2014)2708 - програма 1 - BG, LT, PL, RO	780 068.83	468 041.30	1 248 110.13
Трети страни – мултинационална – междинни плащания и остатък – Р. 501/08 – решение C(2015)7704 – програма 2 - BG, EL	764.86	458.92	1 223.78
Насърчаване – трети страни – салдо Р. 1308/13, чл. 45(1)(b)	438 756.48	263 253.88	702 010.36
Общо	4 798 706.75	2 830 242.11	7 628 948.85

3.5. ОТДЕЛ „ТЪРГОВСКИ МЕХАНИЗМИ“

3.5.1. Информация за изпълнението

Схема „Задължителни лицензии при износ на селскостопански продукти за календарна 2016 г.“

Продуктите, които подлежат на задължително лицензиране при износ към трети страни, независимо дали се иска възстановяване при износ, са от секторите зърнени култури, ориз и захар. Задължителните лицензии служат за статистически цели, като чрез тях се наблюдава пазарът на тези чувствителни продукти в ЕС.

За календарната 2016 г. са издадени 276 задължителни лицензии за износ както следва:

Таблица № 15 – Задължителни лицензии за износ

Код по комбинираната номенклатура	Описание	Лицензии (брой)	Количество (тона)
1001	Пшеница и смес от пшеница и ръж	35	486 643
1003	Ечемик	8	89 350
1005	Царевица	37	380 320

1006	Ориз	138	21 541
1101	Брашно пшенично или брашно от смес от пшеница и ръж	19	1 185
1701	Захар от захарна тръстика или от цвекло и химически чиста захароза, в твърдо състояние	1	2,880
1702	Други видове захар	9	24 872

Схема „Лицензии при износ на млечни продукти за Канада за календарна 2016 г.”

Съгласно Споразумението между Европейската общност и Канада, подписано през 1995 г., за да се възползват търговците от намаляване на митото при внос на сирена и кашкавал в Канада, задължително се изисква лицензия за износ, издадена в рамките на квота. Квотната система при внос в Канада е механизъм за закрила на местното производство и е комбинация от два инструмента – квоти и вносни мита. За България споразумението влезе в сила веднага след приемането на страната ни в ЕС на 01.01.2007 г. и интересът към тази схема се прояви веднага след стартирането ѝ. Чрез износната лицензия за Канада се дава право на намалено мито при внос на млечни продукти под код 0406, произведени в страна членка на Европейския съюз.

Издадени са 28 броя лицензии за износ на мляко и млечни продукти за Канада в рамките на квота.

Таблица № 16 – Издадени лицензии за износ на мляко и млечни продукти за Канада в рамките на квота

Код по комбинираната номенклатура	Описание	Лицензии (брой)	Количество (кг)
0406 90 29	кашкавал	15	43 350
0406 90 99	сирене	13	143 029

Схема „Лицензии при износ на сирене за САЩ в квота за календарна 2016 г.”

В резултат на преговорите между САЩ и Европейския съюз, водени в рамките на Световната търговска организация, е сключено споразумение, с което България и Румъния стават част от квотата за внос на европейско сирене в САЩ от 2013 г. Тази квота дава възможност за внос на европейско сирене под код 0406 от Комбинираната номенклатура на САЩ с намалено вносно мито. За календарната 2016 г. няма проявен интерес от български износители за участие по схемата.

Схема „Възстановявания при износ на селскостопански продукти за календарна 2016 г.”

Ненулевите възстановявания при износ за продукти от сектора на птичето месо са фиксирани до 18.07.2013 г., поради което през 2016 г. няма издадени лицензии с възстановявания при износ, нито подадени заявки за плащане.

Възстановяванията при износ се запазват като схема и през новия програмен период, като размерът им е фиксиран на нула. Съществува възможност това да се промени при кризисни ситуации, с оглед оказване на подкрепа на европейските производители и износители на селскостопански стоки. При такива ситуации възстановявания при износ ще се изплащат от общ кризисен резерв за целия ЕС

Схема „Квотен режим”

Европейската комисия използва системата на квоти за производство на захар и изоглюкоза, с цел регулиране на производството в Съюза. България разполага с национална квота за производство на изоглюкоза, в размер на 89 198 тона, изразени в сухо вещество.

През 2016 г. върху одобрената за 2015/2016 пазарна година производствена квота за изоглюкоза е събрана такса в размер на 1 046 720,69 лв. Събраната такса е същата както и в предходния период, поради непроменения размер на националната производствена квота спрямо 2014/2015 пазарна година. През 2016 г. не са установени допълнителни суми за облагаемо свръхпроизводство, реализирано през предходната пазарна година.

Производствената такса и допълнителните суми се явяват традиционен собствен ресурс на Общността. и 75% от нея са преведени в бюджета на ЕС, а 25 % са оставени в Националния бюджет като разходи за събиране на задължения. С Решение на Съвета (2014/335/ЕС, Евратом) от 26 май 2014 година относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, влязло в сила през октомври 2016 г., се променя процентното съотношение за разпределяне на собствените ресурси и с обратна сила, считано от 01.01.2014 г. то вече е 80 % за бюджета на Европейската общност и 20 % за Националния бюджет. За годините 2014-2016 се дължи възстановяване на невнесени суми в размер на 5 % от производствената такса, т.е. по 52 336,03 лв. на пазарна година или общо 157 008,09 лв. за целия период. Първоначалните прогнози бяха плащането да бъде изискано от ЕК в началото на януари 2017 г., но към момента това не е направено.

Схема „Одобрение на предприятия-производители на изоглюкоза и рафиньори”

В съответствие с разпоредбите на европейското законодателството в сектора на захарта, на одобрение подлежат преработвателите на сурова тръстикова захар (рафинерии на пълен работен ден) и производителите на захар и изоглюкоза.

През 2016 г. България има едно предприятие, одобрено за производител на изоглюкоза и две предприятия, одобрени рафинерии на пълен работен ден.

Спрямо предишни периоди през изминалата 2015/2016 пазарна година е нараснал вносът на сурова захар за рафиниране. Одобрените предприятия са изпълнили лицензии за внос на сурова захар за рафиниране в размер на 80 715 тона изразени в *tel quel тегло*. Нараснали са и производството и износът на изоглюкоза.

През 2016 г. от НАП принудително са събирани част от установените от ДФ „Земеделие“ публични вземания, представляващи санкция за неизпълнение на задължение по лицензии за внос на захар за рафиниране, наложени на четири дружества, чиито одобрения за постоянни рафиньори бяха отнети през 2015 г. Събраните суми са преведени към бюджета на Общността.

3.5.2. Администриране на средствата

Таблица № 17 - Изразходвани суми в лева за пазарни мерки през 2016 г.

Схема	ЕФГЗ	НБ	Общо
Учредяване, административна дейност - годишно плащане - Р. 1234/07, Чл. 103а (1) (а) - 2015	291 176.71	551 965.92	843 142.63
Инвестиция - второ шестмесечие - Р. 1234/07, Чл. 103а (1) (b) - 2015	1 982 353.43	2 645 471.70	4 627 825.13
Инвестиция - годишно плащане - Р.1234/07, Чл.103а(1)(b) – 2015	1 090 341.56	5 251 995.79	6 342 337.35
Инвестиция - първо шестмесечие - Р.1234/07, Чл.103а(1)(b); Р.302/12, Чл.2(2) – 2016	1 232 405.22	1 562 290.50	2 794 695.72
Схема за плодове в училище - продукти - Р.1308/13, Чл.23; Р.288/09, Чл.5.1.(а) - 2014/2015 - BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK	- 103.76	- 11.53	- 115.29
Схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата - продукти - Р.1308/13, Чл. 23; Р.288/09, Чл. 5.1. (а) - 2015/2016 - BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK	5 995 388.34	5 518 888.81	11 514 277.15
Схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата - мониторинг - оценка - Р.1308/13, Чл. 23; Р.1234/07, Чл. 103га; Р.288/09, Чл.5.1.(b)(ii) - 2015/2016 - BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK	80 820.00	8 980.00	89 800.00
Схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата - информационни дейности - Р.1308/13, Чл.23; Р.288/09, Чл.5.1.(b)(iii) - 2015/2016 - BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK	1 597.50	177.50	1 775.00
Насърчаване - трети страни - салдо - Р.1308/13, Чл. 45(1)(b)	438 756.48	263 253.88	702 010.36

Схема	ЕФГЗ	НБ	Общо
Преструктуриране и преобразуване на лозовите масиви - аванси - Р.1308/13, Чл.46	25 450 339.79		25 450 339.79
Преструктуриране и преобразуване на лозовите масиви - салдо - Р.1308/13, Чл.46	15 044 415.02		15 044 415.02
Мерки в Съюза - многостранен договор - Р.501/08 - решение С(2012)8024 - програма 2 - BG, EL, IT	211 734.81	78 058.93	289 793.74
Мерки в Съюза - Р.501/08 - решение С(2014)7857 - програма 1 - BE, BG, DE, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LT, NL, AT, PL, UK	718 548.50	431 129.11	1 149 677.61
Мерки в Съюза - многостранен договор - Р.501/08 - решение С(2015)2493 - програма 2 - BG, EL	307 438.27	184 462.96	491 901.23
Мерки в Съюза - Р.501/08 - решение С(2015)2493 - програма 1 - BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, NL, AT, PL, PT, RO, UK	527 353.14	316 411.87	843 765.01
Трети страни - многостранен договор - Р.501/08 - решение С(12)4334 - програма 4 - BG, EL	339 294.51	203 576.71	542 871.22
Трети страни - Р.501/08 - решение С(2012)8024 - програма 1 - BE, BG	259 956.67	155 974.01	415 930.68
Трети страни - Р.501/08 - решение С(2014)2708 - програма 1 - BG, LT, PL, RO	780 068.83	468 041.30	1 248 110.13
Трети страни - Р.501/08 - решение С(2015)2493 - програма 2 - BE, BG, DE, EL, FR, IT, AT, PL	626 389.75	375 833.85	1 002 223.60
Трети страни - Р.501/08 - решение С(2015)2493 - програма 3 - BG, EL, FR, IT, PL	837 645.84	502 587.52	1 340 233.36
Трети страни - многостранен договор - салдо - плащания 100% - Р.501/08 - решение С(2015)7704 - програма 2 - BG, EL	764.86	458.92	1 223.78
Трети страни - салдо - плащания 100% - Р.501/08 - решение С(2015)7704 - програма 2 - BG, CY, EL, LT, PL, RO	189 511.56	113 706.93	303 218.49

Схема	ЕФГЗ	НБ	Общо
Училищно мляко - кат. I - Р.1308/13, Чл.26; Р.657/08, Приложение I - 2015/2016	531 597.47	3 187 518.53	3 719 116.00
Училищно мляко - кат. II - Р.1308/13, Чл.26; Р.657/08, Приложение I - 2015/2016	36 035.10	396 991.47	433 026.57
Училищно мляко - кат. V - Р.1308/13, Чл.26; Р.657/08, Приложение I - 2015/2016	198 958.31	849 317.77	1 048 276.08
Временна извънредна помощ - частно складиране - сирене - КН 0406 - салдо - Р.1308/13, Чл.219; Р.2015/1852, Чл.1 – 2016	32 642.54		32 642.54
Временна извънредна помощ - мляко и млечни продукти - само отрицателни суми - Р.1308/13, Чл.219(1); Р.2015/1853, Чл.1 – 2016	7 845.60	678.51	8 524.11
Извънредна помощ за приспособяване - мляко и млечни продукти - Р.1308/13, Чл.219(1); Р.2016/1613, Чл.1 - 2016/2017	11 323 663.54		11 323 663.54
Специфични помощи за пчеларство - Р.1308/13, Чл.55; Р.1234/07, Чл.108 - програма 2013 и предходните	2 447.97	2 447.97	4 895.94
Специфични помощи за пчеларство - Р.1308/13, Чл.55; Р.1234/07, Чл.108 - програма 2014 и предходните	4 318.29	4 318.30	8 636.59
Специфични помощи за пчеларство - Р.1308/13, Чл.55 - програма 2016	1 792 465.01	1 792 468.79	3 584 933.80
Върнати суми и редукии*	- 1 478 865.80	- 164 430.87	- 1 643 296.67
Общо	68 857 305.06	24 702 565.15	93 559 870.21

* Източник: счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

Схема „Задължителни лицензии при износ на селскостопански продукти за календарна 2015 г.“

Изпълнението на задължителните лицензии се обезпечава от гаранции, като за 2016 г. са приети и обработени 161 бр. гаранции на обща стойност 7 308 174.20 лв., освободени са 167 бр. гаранции по лицензии на обща стойност 7 957 421.56 лв., наложени са 9 бр. глоби на обща стойност 19 564.59 лв., като сумите постъпват в националния бюджет. Регистрирани са 8 бенефициенти.

Схема „Квотен режим“

През 2016 г. върху одобрената за 2015/2016 пазарна година производствена квота за изоглюкоза е събрана такса в размер на 1 046 720,69 лв. Събраната такса е същата както и в предходния период, поради непроменения размер на националната производствена квота спрямо 2014/2015 пазарна година. През 2016 г. не са установени допълнителни суми за облагаемо свръхпроизводство, реализирано през предходната пазарна година.

3.6. Резултати от проведени одити

През 2016 година по линия на селскостопанските пазарни механизми са проведени следните одити:

Годишен сертифициращ одит, завършил с окончателен доклад, получен през февруари 2016 г.

В получения окончателен доклад е направена следната констатация:

„РА няма разработени и внедрени процедури за редовни анализи на сметките на авансовите плащания и своевременен контрол върху всички случаи с аномалии и отдавна просрочени плащания в т.ч. и процедури, свързани с уравниване на извършени или възстановени авансови плащания.“

В направената препоръка се казва: „Необходимо е прилаганите процедури относно равнение и анализ на авансите и гаранциите да бъдат формализирани в процедурния правилник на съответното отговорно звено - отдел „Вино“ към Дирекция Селскостопански пазарни механизми (ДСПМ) и отдел „Финансова отчетност“. Целта следва да бъде осигуряване на ясна одитна следа относно процедурите за извършеното равнение и анализ на информацията, поддържана от съответното оторизационно звено и счетоводната информация на Отдел Финансова отчетност. Равнението на отделните бази данни следва да обхваща сума, срок на валидност, бенефициент, мярка в т.ч. и текущ контрол относно издължаването на авансите в установените за това срокове от страна на бенефициентите.“

Препоръката е приета и в Общия правилник за работа на ДСПМ е утвърдена процедура за редовни анализи на сметките на авансовите плащания и своевременен контрол върху всички случаи с аномалии и отдавна просрочени плащания в т.ч. и процедури, свързани с уравниване на извършени или възстановени авансови плащания.

4. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО” 2007–2013

Съгласно чл. 11 а, ал. 1 от ЗПЗП Разплащателната агенция „приема, проверява и взема решение по заявки за плащане по схеми и мерки на Общата политика по рибарство”.

4.1. МЕЖДИННО ЗВЕНО НА ОПРСР 2007–2013 г.

По силата на споразумение между Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) и ДФЗ на Фонда са делегирани функциите на междинно звено по прилагане на ОПРСР.

4.1.1. Информация за извършеното подпомагане по ОПРСР през 2016 г.:

- Приоритетна ос 2 „Производствени инвестиции в аквакултурата”

Мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”.

Подадени заявки за плащане – 1 бр. на обща стойност 268 971.06 лв.

Изплатени заявки – 7 бр. на обща стойност 7 048 627.17лв.

Мярка 2.2 „Акваекологични мерки”

Подадени заявки за плащане – 1 бр. на обща стойност 16 630.46 лв.

- Приоритетна ос 3 „Мерки от общ интерес ”

Мярка 3.3"Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища"

Подадени заявки за плащане – 1бр. на обща стойност 164 936.50 лв.

Изплатени заявки – 1 бр. на обща стойност 163 528.63 лв.

- Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области”

Мярка 4.1. А. „Финансова подкрепа за прилагане на местните стратегии за развитие и покриване на текущите разходи на Рибарските групи”

Подадени заявки за плащане - 26 бр. на обща стойност 2 518 964.67 лв.

Изплатени заявки - 58 бр. на обща стойност 6 397 075.49 лв.

- Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”

Мярка 5.1. Техническа помощ.

Подадени заявки за плащане - 11 бр. на обща стойност 270 972.26 лв.

Изплатени заявки - 11 бр. на обща стойност 226 955.57лв.

Таблица № 18 – Регистрирани и обработени заявки за плащане по ОПРСР 2007–2013 г.

Оторизирани средства по мерки от ОПРСР за периода 01.01.2016-31.12.2016 г.				
<i>Приоритетна ос</i>	<i>Брой</i>	<i>Платена сума</i>	<i>Национално финансиране</i>	<i>Европейско финансиране</i>
<i>2. Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура"</i>	<i>7</i>	<i>7 048 627</i>	<i>1 762 157</i>	<i>5 286 470</i>
<i>Мярка:2.1 "Производствени инвестиции в аквакултурата "</i>	7	7 048 627,17	1 762 156,79	5 286 470,38
<i>3. Мерки от общ интерес</i>	<i>1</i>	<i>163 529</i>	<i>40 882</i>	<i>122 646</i>
<i>Мярка:3.3 "Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища"</i>	1	163 528,63	40 882,16	122 646,47

4. Устойчиво развитие на рибарските области	58	6 397 075,49	1 599 268,87	4 797 806,62
Мярка:4.1 " Развитие на рибарските области"	58	6 397 075,49	1 599 268,87	4 797 806,62
5.Техническа помощ	11	226 955,57	56 738,89	170 216,68
Мярка:5.1 " Техническа помощ "	11	226 955,57	56 738,89	170 216,68
Общо:	77	13 836 187	3 459 047	10 377 140

Таблица № 19 - Извършени плащания в лева от ОПРСР 2007-2013 г. за 2016 г.

Схема	ЕФР	НБ	Общо
2.1 Производствени инвестиции в аквакултурата	5 288 016.82	1 762 672.27	7 050 689.09
3.3 Инвестиции за реконструкция на рибарски пристанища	122 646.48	40 882.15	163 528.63
4.1. Развитие на рибарските области	4 762 923.45	1 587 641.26	6 350 564.71
5.1 Техническа помощ	170 216.68	56 738.89	226 955.57
Общо	10 343 803.43	3 447 934.57	13 791 738.00

* Източник: счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

4.2. СЕРТИФИЦИРАЩ ОРГАН ПО ОПРСР 2007 – 2013 г.

С решение на Министерския съвет функциите на Сертифициращ орган (СО) по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“ (ОПРСР) 2007-2013 г. са делегирани на звено „Сертификация на разходите по прилагане на ОПРСР“ в ДФЗ. СО сертифицира към 31.12.2016 г. общо допустими разходи в размер на 195 326 236,21 лв., от които публичните средства са 149 312 344,40 лв. и представляват 91,20 % от бюджета на ОПРСР.

Таблица № 20 - Сертифицирани разходи по приоритетни оси по ОПРСР към 31.12.2016 г. в лева

Приоритетна ос	Бюджет на ОПРСР 2007-2013	Сертифицирани разходи			Процент изпълнени е на бюджета
		Съфинансирани от ЕС	Национално съфинансирани	Общо публични средства	

Ос 1	10 278 230,88	7 642 856,35	1 359 841,85	9 002 698,20	87,59%
Ос 2	73 401 916,56	53 376 558,21	17 792 186,15	71 168 744,36	96,96%
Ос 3	34 209 258,25	20 225 975,46	6 741 991,86	26 967 967,32	78,83%
Ос 4	38 090 383,82	25 974 017,72	8 658 006,20	34 632 023,92	90,92%
Ос 5	7 744 484,40	5 655 682,91	1 885 227,69	7 540 910,60	97,37%
Общо:	163 724 273,91	112 875 090,65	36 437 253,75	149 312 344,40	91,20%

Източник: ДФ „Земеделие“

През финансовата 2016 г. са сертифицирани публични разходи по ОПРСР в размер на 13 716 560,02 лв. по общо 96 плащания. Изпратено е на 20.07.2016 г. последното искане за междинно плащане до Европейската комисия за възстановяване на разходите от Европейския фонд за рибарство на стойност 10 287 420,01 лв. Получените трансове от Комисията към 31.12.2016 г. са общо в размер на 116 653 545,14 лв. включващи средствата от предварително финансиране и междинните плащания, с което е достигнат тавана от 95 % от приноса от ЕФР по Оперативната програма съгласно чл. 79 (1) от Регламент (ЕО) № 1198/2006 г. на Съвета.

В съответствие с чл. 46, ал. 2 от Регламент № 498/2007 на Комисията, Сертифициращият орган по ОПРСР изпрати чрез електронната система за обмен на данни с ЕК Годишна декларация за отказани, възстановени суми и предстоящи за възстановяване суми за 2016 г. Отказаните публични средства поради наложени финансови корекции от Управляващия орган в резултат от дадени препоръки в одитни доклади на ИАОСЕС са в размер на 1 588 123,12 лв. и са приспаднати от отчетите за разходи декларираны пред Комисията през 2015 г. Възстановената безвъзмездна финансова помощ от бенефициенти на ОПРСР е 46 271,78 лв.

Извършени проверки на място от Сертифициращия орган

През 2016 г. СО извърши общо 6 проверки в УО, Междинното звено на УО и на място на изпълнение на проектите при бенефициенти, като са проверени 14 проекта на бенефициенти по ОПРСР. Проверките подкрепиха увереността на СО относно законосъобразността и редовността на извършените трансакции. В резултат от извършените проверки на място са дадени препоръки с финансово отражение към УО за установено завишение в цените на активи от технологичното оборудване и установени недопустими разходи за компютърна техника и офис обзавеждане по проекти на бенефициенти на ОПРСР.

Извършени са и две специализирани проверки относно адекватността на предприетите действия от Управляващия орган по степента на изпълнение на дадени препоръки с финансово влияние от извършени одитни мисии от ГД „Морско дело и рибарство“ - ЕК, одити на системите и операциите извършени от Одитният орган - ИАОСЕС и от проверки на място на Сертифициращия орган на ОПРСР, с оглед вярно и точно изготвяне и изпращане на последното междинно плащане, окончателното плащане и окончателна декларация на отказаните и възстановени суми, предстоящите възстановявания на средства и невъзстановими суми по чл. 46, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията по Програмата.

Проведени одити през 2016 г.

През 2016 г. от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИАОСЕС), Одитен орган на ОПРСР, са извършени следните одити:

- Шести системен одит за изразяване на увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на финансовите

инструменти, финансирани по Мярка 2.7 „Схема за финансов инженеринг“ на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“. Одитен доклад от 12.07.2016 г.

- Седми системен одит за изразяване на увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на Управляващия орган и Междинното звено на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“. Одитен доклад от 03.11.2016 г.
- Шести одит на операциите първи период за изразяване на увереност, че декларираните разходи през 2015 г. по ОПРСР са верни и транзакциите са законосъобразни и редовни. Одитни доклади за проверени 17 проекта.
- Шести одит на операциите втори период за изразяване на увереност, че декларираните разходи през периода 01.01. – 30.06.2016 г. по ОПРСР са верни и транзакциите са законосъобразни и редовни. Одитни доклади за проверени 12 проекта.
- Системен одит на Сертифициращия орган за приключване на програмен период 2007-2013 г. Одитът е в процес на изпълнение.
- Системен одит на Управляващия орган за приключване на програмен период 2007-2013 г. Одитът е в процес на изпълнение.

Формулираните констатации и дадени препоръки от ИАОСЕС при одита на системите на Управляващия орган и Междинното звено са свързани основно с дейността на Управляващия орган на ОПРСР – Изпълнителна агенция за рибарство и аквакултури и се отнасят до:

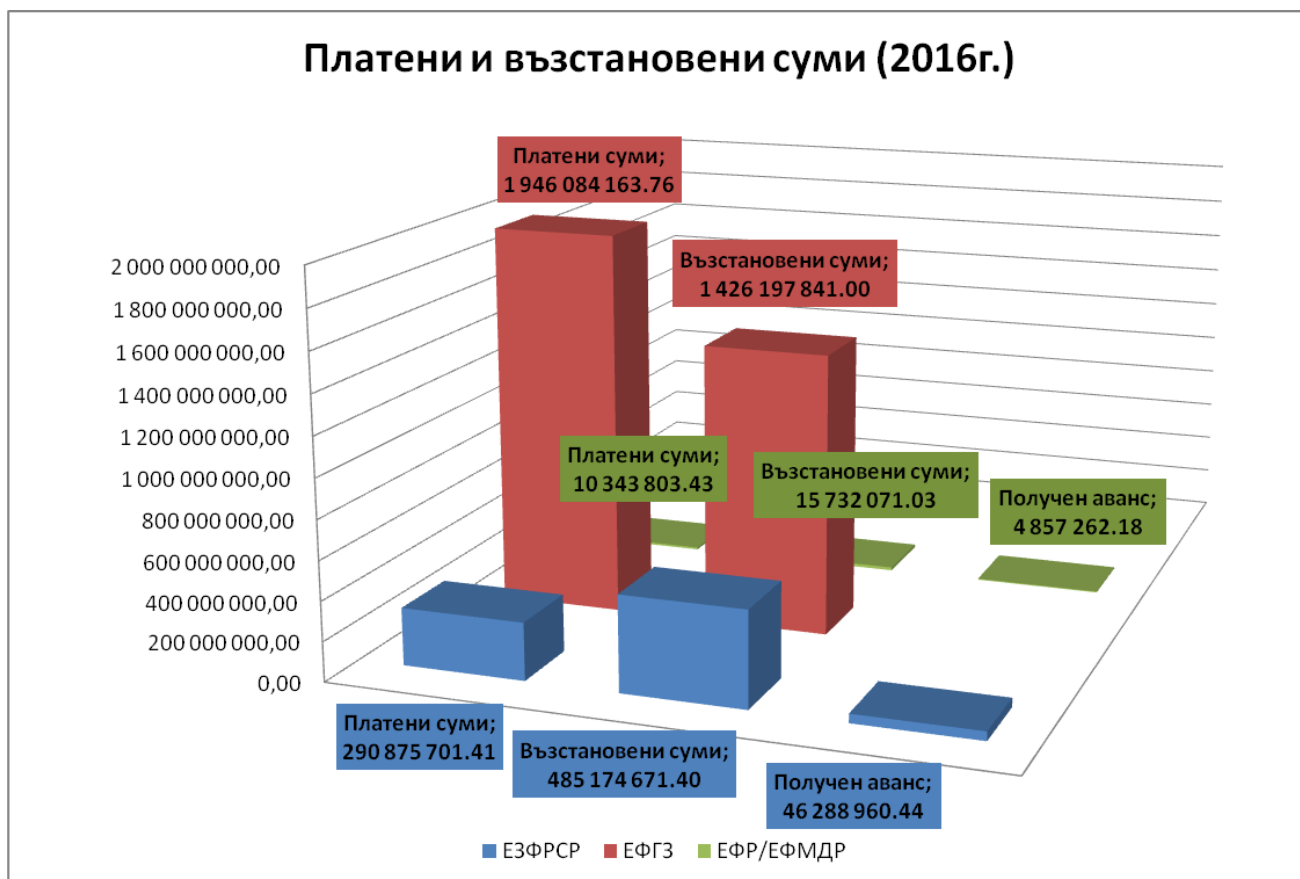
- пропуски във функционирането на отделни процеси при изпълнението на финансовите инструменти, финансирани по Мярка 2.7 „Схема за финансов инженеринг“ по ОПРСР;
- пропуски и отклонения при възлагането на обществени поръчки;
- пропуски при извършването на оценки за обосноваване на разходите;
- пропуски при извършване на оценки за допустимост на разходите по проектното предложение;
- неизпълнение на производствените програми от бенефициенти на ОПРСР.

За целите на сертификацията на разходите по ОПРСР през 2016 г. са взети и резултатите от получени одитни доклади от Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, Европейска комисия, от одитна мисия № 2016/BG/MARE/F1 проведена в периода 11 – 15.07.2014 г., одитна мисия № 2014/BG/MARE/F1 проведена в периода 12 – 21.11.2014 г. и одитен доклад от последващи действия във връзка с препоръките, включени в окончателния одитен доклад на Комисията от одитна мисия № 2012/BG/MARE/F1/1, проведена съответно в периода 20-24.02.2012 г. и 9-20.11.2012 г.

Дадените препоръки от одитните мисии са свързани основно с подобряване на системите за управление и контрол на Управляващия орган, като препоръките от одитната мисия от 2014 г. са окончателно изпълнени и затворени.

През 2016 г. е извършена одитна мисия от Европейската сметна палата (ЕСП) относно финансов одит във връзка с Декларация за достоверност за финансовата 2016г. (DAS 2016): Финансов одит на Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейския фонд за рибарство. В обхвата на одита беше включено и проверка на извършените калкулации на сертифицираните разходи в изпратената заявка за плащане № 16 от 30.12.2015г. В периода от 07 - 11.11.2016г. се извърши проверка на място от екип на ЕСП на едно плащане включено в одитната извадка. Предстои финализиране на одита и предоставяне на предварителен одитен доклад.

5. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА СУМИТЕ ПО ЛИНИЯ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ ПО ПРОГРАМИ И ФОНДОВЕ ЗА 2016 г.

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ И ЛОШИ ВЗЕМАНИЯ В РАЗПЛАЩАТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ

През 2016 г. в Държавен фонд „Земеделие” - РА са регистрирани 1 416 нови нередности по схемите/мерките на Разплащателната агенция, от които 1 252 са по схеми и мерки за директни плащания, 155 – по ПРСР, 3 – по селскостопански пазарни механизми и 6 по ОПРСР. От горепосочените нарушения 188 са случаите без финансови последици, а 15 са случаите на съмнение за опит за измама, открити след плащане. Случаите на лоши вземания по мерки/схеми са 1 213, както следва:

Таблица № 21 - Брой на нарушенията по схеми/мерки на РА през 2016 г.

Мярка/Схема	ДП	ПРСР	СПМ	ОПРСР	ОБЩО
Случаи без финансови последици (Опити за измама/ Установена измама/ Нередности установени с АУПДВ с жалба от страна на бенефициента)	132	52	3	1	188
Лоши вземания	1120	88	0	5	1213
Съмнение за опит за измама с финансови последици	0	15	0	0	15

За 2016 г. потенциалното финансово изражение на случаите без финансови последици възлиза на общо 39 016 558,23 лв. Финансовите последици на случаите, открити след изплащане на субсидия (лоши вземания), възлизат на общо 24 364 762,23 лв.

Таблица № 22 - Финансов ефект по схеми/мерки (лв.)

Мярка/Схема	ДП	ПРСР	СПМ	ОПРСР	Общо
Случаи без финансови последици (Опити за измама/ Установена измама/Нередности установени с АУПДВ с жалба от страна на бенефициента)	1 230 375,55	36 821 775,11	853 739,72	110 667,85	39 016 558,23
Лоши вземания	2 258 151,66	8 819 587,49	0,00	43 704,00	11 121 443,15
Съмнение за опит за измама с финансови последици	0,00	13 243 319,08	0,00	0,00	13 243 319,08
Общо	3 488 527,21	58 884 681,68	853 739,72	154 371,85	63 381 320,46

За 19 случая на нарушения е започнато наказателно производство.

Възстановените дългове през 2016 г. са 428 на брой, на стойност 3 451 016,87 лв. (главници).

Регулярно и в срок бяха изпълнявани ангажиментите по отчитане на нередности към външни институции – министър на земеделието и храните, министерство на вътрешните работи – дирекция АФКОС. Беше изготвен годишен финансов отчет по нередности до Главна дирекция „Земеделие” на ЕК за 2016 финансова година.

Регулярно и в срок беше изпълняван ангажиментът за докладване на нередности пред Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) на тримесечна база (за случаи над прага от 10 000 евро). Информацията е изпращана електронно чрез предоставена от ОЛАФ система. През 2016 г. регулярно и в срок беше докладвано развитието на случаи, регистрирани и докладвани пред ОЛАФ в предходни периоди.

Очаква се тенденцията от предходните пет години за бързо увеличаване на случаите на нередности да се запази и през 2017 г.

II. ПРОГРАМА САПАРД

1. Информация за извършената дейност

Финансови ангажименти по САПАРД, реализирани от националния бюджет

През 2016 г. по 8 договора са изплатени средства от бюджета на Фонда на обща стойност 3 026 069,69 лв., от които по 7 проекта – въз основа на влязло в сила съдебно решение в полза на бенефициента и по 1 проект – на основание сключено споразумение за плащане между ДФЗ и бенефициента.

Администриране на нередности

Администрирането и управлението на възникналите лоши вземания по проекти от програма САПАРД включва следните дейности:

- Поддържане и актуализиране на информацията, налична в „Централния регистър на длъжниците” и „Книгата на длъжниците” по програмата за всички налични в тях бенефициенти;

- Докладване на тримесечна база до ОЛАФ и ЕК чрез дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз” (АФКОС)/МВР за настъпили промени по вече регистрирани нарушения, измами и изискуеми вземания;

- Изготвяне на доклади до ЕК чрез дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите за приключени като несъбираеми случаи на нередности по програма САПАРД, с оглед възможността да бъдат споделени несъбираемите разходи между бюджетите на България и ЕС;

- Проследяване и отразяване на събираемостта на вземанията по програма САПАРД от Националната агенция за приходите;

- Изготвяне и изпращане до дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите на коректно осчетоводените приходи и разходи, възникнали във връзка с регистрираните лоши дългове, на ежемесечните финансови отчети, отразяващи общия размер на лошите дългове, на отразената информация на месечна и тримесечна база за движението по

параграфите на Единната бюджетна класификация и на съставените на тримесечна база баланс и оборотна ведомост на дирекция САПАРД.

• В изпълнение на Заповед № 03-РД/2748 от 26.09.2016г. На изпълнителния директор на ДФЗ, на периоди от 15 дни се изготвя и предоставя актуална информация съгласно оригинални документи за вземанията и задълженията на ДФ „Земеделие”, които са в административна процедура, в съдебно производство, влезли в сила съдебни решения и предприети мерки по събиране на вземанията и издължаване на задълженията.

Обобщени данни за моментното състояние на лошите вземания към края на 2016 г. са представени по-долу:

Таблица № 23 - Проследяване на основните показатели в Книгата на длъжниците към 31.12.2016 г.

Салда в Книга на длъжниците	Брой длъгове	ЕС лв.	НБ лв.	Всичко лв.
Суми за възстановяване	116	0,00	53 033 355,39	53 033 355,39
Суми за преоценка (неликвидни вземания)	8	0,00	15 875 334,65	15 875 334,65
Обща сума на вземанията:	124	0,00	68 908 690,04	68 908 690,04
Несъбираеми суми	49	0,00	24 952 942,07	24 952 942,07
ВСИЧКО:	173			93 861 632,11

2. Резултати от приключили процедури

2.1. В изпълнение на поетия ангажимент от страна на ДФ „Земеделие” за оказване на съдействие за отстраняване на забележките по изготвения и предоставен от МЗХ на дирекция „Хоризонтални аспекти на развитието на селските райони”, ГД „Земеделие и развитие на селските райони” на ЕК, Годишен доклад за 2009 година и Окончателен доклад по Програмата, (съгласно член 8 на секция Б от МФС), през 2013 година и допълнително през 2014 година дирекция САПАРД изготви и предостави, след съгласуване с дирекция „Национален фонд”, информация и становище от своята компетентност. На 28.10.2016 г. по ел. поща в дирекция САПАРД постъпи препратен чрез МЗХ мейл от ГД „Земеделие и развитие на селските райони” на ЕК, в който е посочено, че следствие на допълнителната информация, предоставена от страна на българските власти, Окончателният и Годишният за 2009г. доклади по програма САПАРД за България са приети и одобрени.

2.2. На 18.10.2016 г. с вх. № 02-0400/1566 в ДФ „Земеделие” постъпи писмо, към което е приложено Решение на Комисията за уравниване на сметките за 2009 година по програма САПАРД, в съответствие с чл. 11, секция А на Многогодишното финансово споразумение между Европейската комисия и Република България.

III. НАЦИОНАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

1. ИНВЕСТИЦИОННИ СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

През 2016 г. националното подпомагане на земеделските производители се осъществява чрез прилагането на 3 схеми за кредитиране и за държавни помощи.

Съгласно Постановление № 227/01.09.2016 г. ДФ „Земеделие“ изплати и държавна помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство. Средствата се изплатиха след като агенция „Митници“ възстанови по сметка на ДФЗ частта от стойността на акциза по схемата и след извършване на проверки по чл. 37 и при спазване на глава четвърта „а“ и на инструкцията по чл. 47 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Схема за кредитиране със средства на ДФ „Земеделие“ на лица с одобрени проекти по Националната програма по пчеларство за тригодишния период 2014 – 2016 г. (НПП)

Тази схема бе приложена за пета поредна година, за да се даде възможност на по-голям брой земеделски производители да осигурят необходимия финансов ресурс за реализация на одобрените им проекти по мерки Б и Г от НПП – за разходите за закупуване на препарати за борба срещу вароатозата, за закупуване на кошери, пчелни семейства и пчелни майки. По схемата се прилага 4% годишна лихва.

За срока на прием по схемата са подадени 88 заявления за кредит, като всички са обработени и са финансирани. Сумата на предоставените средства е 393 508,19 лева. Съгласно условията на схемата кредитите се погасяват чрез прихващане на дължимите суми от полагащата се субсидия. През 2016 година с получената финансова помощ се погасиха всичките 88 броя кредита.

Таблица № 24 - Разпределение на средствата по области

Областна дирекция	Брой	Финансирана сума (лв.)
Бургас	3	21 740,35
Варна	11	39 751,56
Велико Търново	5	20 623,66
Видин	4	13 780,00
Враца	3	20 613,12
Добрич	9	28 014,10
Плевен	9	50 885,59
Разград	3	10 158,96
Русе	4	23 114,39
Силистра	21	104 593,60
Сливен	1	1 660,00
София - град	2	6 647,00
Стара Загора	1	3 420,00
Търговище	2	11 415,00
Хасково	2	11 800,00
Шумен	3	8 371,44
Ямбол	5	16 919,42
ОБЩО	88	393 508,19

Източник: информационна система „Кредитен регистър“

Кредитна схема на ДФ „Земеделие“ за инвестиции в селското стопанство

Кредитната схема е с три основни направления - „Растениевъдство“, „Животновъдство“ и „Техническо обезпечаване“. Схемата цели стимулиране на инвестиционния процес,

повишаване на конкурентоспособността и качеството на произведената селскостопанска продукция посредством облекчаване на достъпа до кредитен ресурс.

Дейностите и обектите, предвидени за финансово подпомагане са:

- създаване, възстановяване и отглеждане на трайни насаждения и инвестиции в оранжерийното производство;
- създаване и оборудване на животновъдни ферми и закупуване на чистопородни, хибридни и стокови животни;
- закупуване на техника, оборудване и инвентар, използвани в селското стопанство.

Кредитите по схемата са със срок на погасяване от 12 месеца до 114 месеца в зависимост от вида на инвестицията, в които срокове се включват и гратисни периоди по отношение издължаване на главницата.

Инвестиционните проекти се финансират при годишен лихвен процент равен на референтния лихвен процент, приложим към датата на сключване на договора за кредит, но не по-нисък от определения от УС на ДФ „Земеделие” за 2016 година – 4 процента при пряко кредитиране и до 7 процента при рефинансиране чрез търговски банки. За финансираните пряко от ДФ „Земеделие” кредити таксата за обработка и управление е 0.5 процента.

През 2016 г. са одобрени 3 проекта с общ размер на искания ресурс 1 728 428 лева, в т.ч. 2 проекта по направление „Техническо обезпечаване“ – пряко кредитиране от ДФЗ на стойност 28 428 лева и 1 проект по направление „Растениевъдство“ чрез рефинансиране на търговска банка за закупуване на оранжерия на стойност 1 700 000 лева.

Финансирани са проектите по направление „Техническо обезпечаване“ в общ размер на 28 420,00 лева.

Схема за кредитиране и държавна помощ „Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски производители, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход”

През 2016 пета поредна година беше приложена и схемата за държавна помощ „Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски стопани, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход”. Тя дава възможност за възстановяване на 50 % от извършените разходи за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за осъществяване на директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход. В обхвата на схемата се включва закупуване на млекомати, построяване или приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно, закупуване на хладилници, хладилни витрини и друго специфично търговско оборудване. За осигуряване на финансирането на тези проекти, кандидатите имат възможност да ползват и кредитиране със средства на ДФ „Земеделие”.

За отчетния период ДФ „Земеделие” одобри 3 бр. проекти с инвестиционна стойност 52 857,01 лева и размер на държавна помощ 25 016,03 лева. През годината бяха реализирани инвестициите по 3 проекта, в т.ч. 1 проект със сключен договор от предходната година, и за тях бяха изплатени 24 059,41 лева държавна помощ.

Администриране на кредитния портфейл

Администрирането и управлението на дългосрочния кредитен портфейл на ДФ „Земеделие” включва следене за изпълнението на условията по сключените договори, анализ на информацията от протоколите за проверка, изпращани от Областните дирекции и търговските банки. Въз основа на това за всички финансирани и рефинансирани кредити се

предприемат необходимите действия за отстраняване на пропуските и нарушенията и превеждането им в редовност.

В бюджета на Фонда за инвестиционни кредити за 2016 г. са заложени 140 млн. лева, при условие за поддържане на нетно салдо до минус 40 млн. лева. Към 31.12.2016 г. предоставените кредити са на стойност 421 928 лева. Отчетените погашения по предоставени инвестиционни кредити до 31.12.2016 г. са в размер на 19 321 877 лева, т.е. нетното салдо е плюс 18 899 949 лева.

Към 01.01.2016 г. в ДФ „Земеделие” е администриран кредитен портфейл от 607 кредита с остатъчен дълг в размер на 68 529 732 лева.

За периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. са постъпили плащания в размер на 20 301 522 лева, в т.ч по главница 19 321 877 лева и лихвени плащания на стойност 979 645 лева. Събраните суми са над 84 % от очакваните постъпления, съгласно погасителните планове на кредитите. През отчетния период са погасени 302 кредита и са отпуснати 90 нови на стойност 421 928 лева.

Към 31.12.2016 г. администрираният кредитен портфейл се състои от 395 кредита с остатъчен дълг в размер на 49 629 783 лева.

Изплащане на държавна помощ по схема „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство“

Схемата за държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство” е нотифицирана пред Европейската комисия (ЕК) и на 16.09.2016 г. е публикувана в регистъра на държавните помощи на ЕК под номер SA. 46425. Механизмът по схемата за държавна помощ се прилага за календарните години от 2015 до 2020 г. включително. Първата година на прилагане на схемата за държавна помощ е 2016, в която може да бъде заявен за възстановяване акциз по фактури за закупен газьол за 2015 г.

Помощта се предоставя на земеделски производители под формата на намаление на акцизната ставка на газьола, използван за механизирани дейности в първичното селскостопанско производство в секторите „Растениевъдство“ и „Животновъдство“. На подпомагане подлежат земеделски стопани, които имат валидно заявление за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ (СЕПП) и схемите за обвързано подпомагане за животни за годината, предхождаща годината на кандидатстване по схемата за държавна помощ. Право на подпомагане имат и фермерите, чиито видове животни не попадат в обхвата на схемите за обвързано подпомагане, но имат регистриран животновъден обект по Закона за ветеринарномедицинската дейност.

За целите на прилагането на схемата за държавна помощ Дирекция ИСП и Звено ИСАК разработиха модул в Информационната система за администриране и контрол на ДФ „Земеделие“, който обслужва цялостния процес, включващ кандидатстването, обработката на данните и изплащането на помощта на бенефициентите.

За прилагане на помощта през 2016 г. бе определен бюджет в размер на 84 000 000 лева. Въз основа на подадените заявления за кандидатстване Министерът на земеделието и храните определи отстъпката от стойността на акциза за литър закупен газьол в размер на 0,40 лева, както и индивидуалните годишни квоти за всеки бенефициент.

Съгласно условията на схемата Националната агенция за приходите (НАП) извърши проверка за съответствие на данните от фактурите, по които земеделските стопани са заявили закупен газьол, с данните посочени в дневниците за продажби на съответните доставчици по всяка фактура.

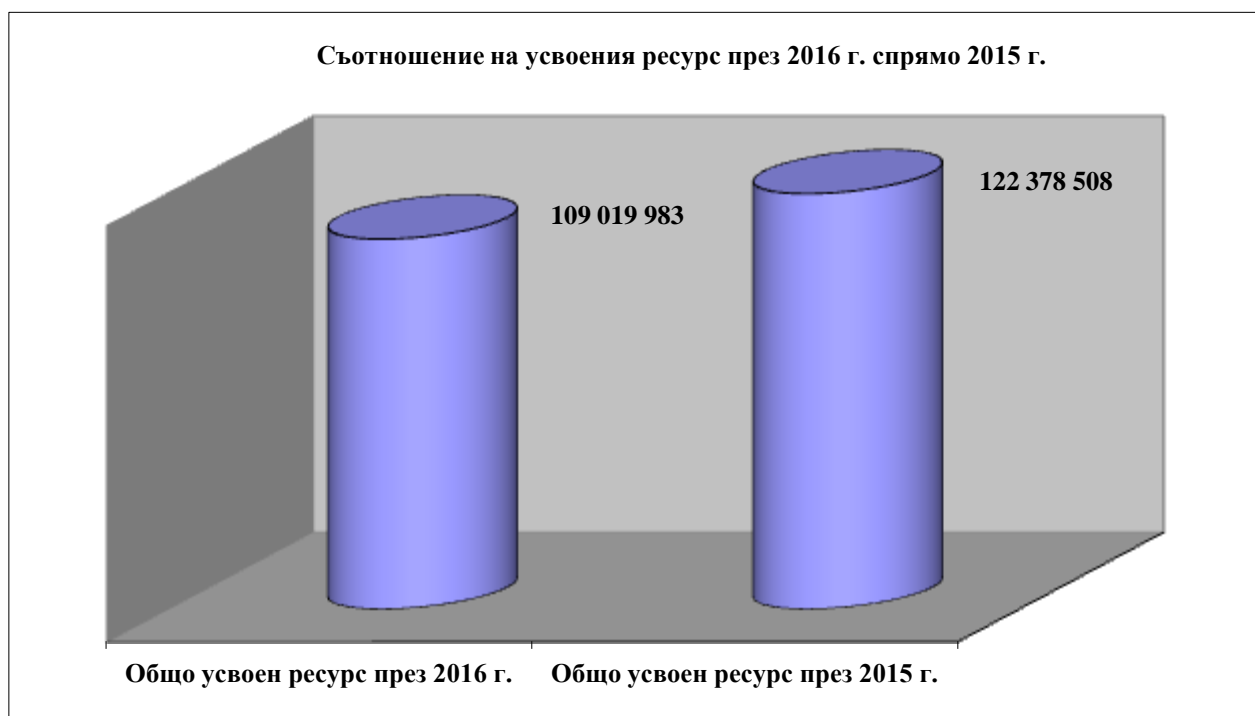
Държавен фонд „Земеделие“ изплати на 6 716 земеделски стопани първата част в размер на 70 894 271 лева по схемата въз основа на списък с индивидуалните размери на държавната помощ, утвърден от Министъра на земеделието и храните. Останалите средства от бюджета на помощта предстои да бъдат изплатени през 2017 година, след като бъде извършена допълнителна проверка на данните от фактурите, за които в НАП са установени несъответствия.

2. КРАТКОСРОЧНИ СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“ осъществява държавното подпомагане, в т.ч. безвъзмездна помощ и краткосрочно кредитиране, по реда и условията на одобрени от Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ целеви субсидии и кредитни линии със средства от Националния бюджет.

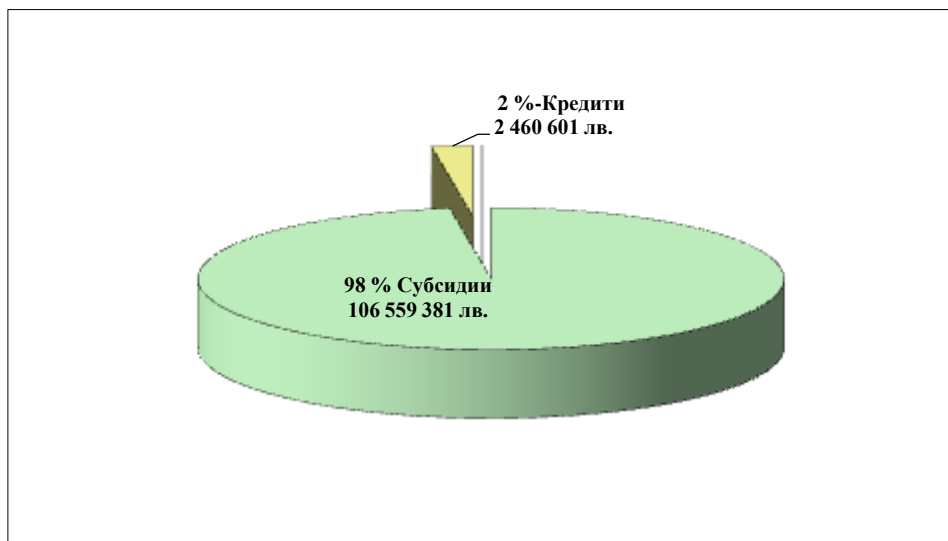
През 2016 г. дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“ работи по 20 схеми за подпомагане на земеделските стопани. По всички действащи схеми за краткосрочно финансиране са подпомогнати 28 958 земеделски стопани, при 25 147 през предходната година.

Общо договореният и изплатен ресурс (*Приложение 1*) по мерките на краткосрочно кредитиране и субсидиране е 109 019 983 лв. (*при 122 378 508 лв. през 2015 г. и 101 495 407 лв. през 2014г.*):

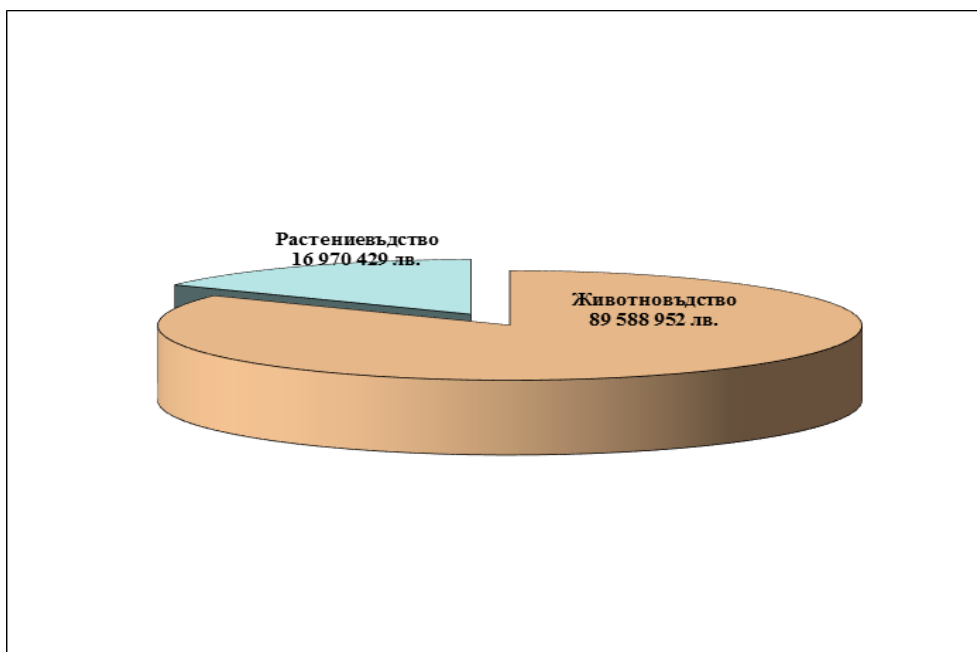
- Изплатени средства под формата на субсидии – 106 559 381 лв. (при 119 598 838 през 2015 г., 98 447 131 г. през 2014 г. и 82 606 304 лв. през 2013 год.), като е налице тенденция на нарастване делът на субсидиите, с ръст на предоставените субсидии спрямо предходната година близо 11 %.
- Изплатени средства под формата на кредити – 2 460 601 лв. (при 2 779 670 лв. през 2015 г. и 3 048 276 лв. през 2014 год.). Налице е тенденция на спад при кредитирането.

Делът на субсидирането спрямо кредитирането по краткосрочни схеми за подпомагане е близо 98 % от общото финансиране.

- Подпомагане на сектор „Животновъдство” – 89 588 952 лв. (при 105 194 725 лв. за 2015 г., 84 221 281 лв. за 2014 г. и 59 736 448 лв. през 2013 г.), като е налице спад на подпомагане спрямо предходната година близо 15 %.
- Подпомагане на сектор „Растениевъдство” (в т.ч. и кредитиране) – 16 970 429 лв. (при 14 404 113 лв. през 2015 г., 17 274 126 лв. за 2014 г. и 27 186 191 лв. през 2013 г.), като е налице ръст на подпомагането спрямо предходната година над 17 %.

Финансирането на сектор „Животновъдство” възлиза на 82 % от общия усвоен ресурс.

I. ПРЕДОСТАВЕНИ БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОМОЩИ

1. Държавни помощи по Регламент (ЕС) № 702/2014

1.1. Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите в трайните насаждения през зимния период.

- Разпределен ресурс по мярката: 4 000 000 лв.
- Изплатена субсидия: 3 771 892 лв.
- Брой подпомогнати: 3 936 бр.

Помощта се предоставя за компенсиране на част от разходите на земеделските стопани, отглеждащи семкови, костилкови овощни видове, ягоди и малини, по закупуване на продукти за растителна защита и продукти за ускоряване на процесите на гниене на листата при овощни видове, ягоди и малини, които се използват за контрол и ликвидиране на вредители, и които са обект на Програмата, в трайните насаждения през зимния период или за т.нар. „зимни пръскания”. Целта е ограничаване на загубите от разпространението на вредители по трайни овощни насаждения (семкови и костилкови овощни видове), ягоди и малини, които се повлияват от приложените извън вегетационния период на културите мерки за контрол и ликвидиране, и с които се унищожават зимуващи форми на вредители. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.2. Държавна помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери в резултат на природни бедствия

- Разпределен ресурс по мярката: 95 212 лв.

- Изплатена субсидия: 95 212 лв.
- Брой подпомогнати: 20 бр.

Помощта се предоставя на земеделски стопани за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери в сектор „Животновъдство”, причинени от природни бедствия. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.3. Схема за предоставяне на помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция.

- Разпределен ресурс по мярката: 1 434 840 лв.
- Изплатена субсидия: 1 434 837 лв.
- Брой подпомогнати: 471 бр.

Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.4. Помощ за участие в изложения и панаири на сектор „Животновъдство” и „Растениевъдство”.

- Разпределен ресурс за изложения: 1 526 180 лв.
- Изплатена субсидия: 1 524 055 лв.
- Брой подпомогнати организации: 53 бр.

Помощта за участие в изложения и панаири в сектор „Животновъдство” и „Растениевъдство” се предоставя посредством субсидирани услуги от съответната развъдна асоциация или организация и не включва директни плащания на парични суми към земеделските стопани. Участието в изложенията цели популяризиране постиженията и възможностите на селскостопански животни, култури и преработени земеделски продукти, показване на достиженията в селекцията, обогатяване на знанията и засилване на контактите в рамките на мероприятията. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2016 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

Таблица № 25 - Изплатена субсидия по развъдна асоциация/организация през 2016 г.

1	Национална асоциация на млекопреработвателите	160 000,00	1
2	Българска асоциация Биопродукти	25 000,00	1
3	Български киноложки клуб за Българско овчарско куче	30 000,00	1
4	Национална асоциация за развъждане на синтетична популация Българска млечна	30 000,00	1
5	Асоциация за развъждане на млечните породи кози	15 000,00	1
6	Асоциация за развъждане на Черношарена порода в България	40 000,00	1
7	Съюз на Дунавските овощари	7 200,00	1
8	Национален съюз на градинарите в България	30 000,00	1

9	Сдружение „Организация за развъждане на цигайски и местни породи овце в България”	15 000,00	1
10	Асоциация на млекопреработвателите в България	40 000,00	1
11	Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството	100 000,00	1
12	Асоциация на коневъдите в България	45 000,00	1
13	Национална асоциация на млекопреработвателите	120 000,00	1
14	Българска асоциация на малинопроизводителите	20 000,00	1
15	Сдружение "Странджански манов мед"	10 000,00	1
16	Асоциация на производителите на декоративни растения в България	11 280,00	1
17	Асоциация „Източнобългарски кон”	5 000,00	1
18	Асоциация „Български спортен кон”	5 000,00	1
19	Асоциация за развъждане на породата „Ил дьо Франс в България”	10 000,00	1
20	Сдружение за отглеждане и развъждане на Маришки овце	8 000,00	1
21	Асоциация за развъждане на месодайните породи говеда в България	10 000,00	1
22	Изпълнителната агенция по лозата и виното	160 000,00	1
23	Помощ за участие в изложения” за организиране на фермерски пазари чрез ОД"Земеделие"	456 875,00	27
24	Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството	55 000,00	1
25	Областен пчеларски съюз	7 300,00	1
26	Български киноложки клуб за Българско овчарско куче	30 000,00	1
27	Българска асоциация на производителите на оранжерийна продукция	78 400,00	1

1.5. Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*).

- Разпределен ресурс по мярката: 809 510 лв.
- Изплатена субсидия: 809 500 лв.

- Брой подпомогнати: 208 бр.

Помощта се предоставя под формата на компенсиране на част от разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти за растителна защита за контрол на вредителите по култура картофи, чрез изплащане частта от разходите на земеделските стопани. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.6. Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на Доматен миниращ молец - *Tuta absoluta* Meyrick (Lepidoptera).

- Разпределен ресурс по мярката: 1 000 000 лв.
- Изплатена субсидия: 996 436 лв.
- Брой подпомогнати: 184 бр.

Помощта се предоставя под формата на компенсиране на част от разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти и средства за растителна защита за контрол и ликвидиране на вредителя по култура домати, чрез изплащане частта от разходите на земеделските стопани. Цели се предотвратяване разпространението на неприятеля Доматен миниращ молец - *Tuta absoluta* на територията на страната, чрез компенсиране на разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти и средства за растителна защита за контрол и ликвидиране на нашествието на вредителя. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.7. Схема за помощ за насърчаване производството и използването на висококачествени семена.

- Разпределен ресурс по мярката: 1 300 000 лв.
- Изплатена субсидия: 1 292 043 лв.
- Брой подпомогнати: 3 бр.

Помощта се предоставя на малки и средни предприятия в растениевъдството, получили разрешение за производство на посевен материал, чрез предоставяне на субсидирани услуги от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) и от лицата по чл.6, чл.7 и чл. 31, ал. 5 от ЗППМ, действащи от името и под контрола на ИАСАС. Целта на помощта е увеличаване на производството и използването на сертифицирани (качествени) семена за зърнени, фуражни, зеленчукови, маслодайни култури, картофи и тютюн, памук, овощен посадъчен материал и лозов посадъчен материал. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.8. Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, извършени през месец декември 2015 г. и изплатени през 2016 г.

- Разпределен ресурс по мярката: 3 972 550 лв.
- Изплатена субсидия: 3 972 527 лв.
- Брой подпомогнати: 770 бр.

Помощта се предоставя на животновъди, чрез предоставяне на субсидирани услуги от ветеринарни лекари за дейностите, извършени от тях през декември 2015 г. и съгласно указанията се изплащат през следващата година.

1.8.1. Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните през 2016 г.

- Разпределен ресурс по мярката: 5 072 776 лв.
- Изплатена субсидия: 5 049 683 лв.
- Брой подпомогнати: 1 007 бр.

Помощта се предоставя на животновъди, чрез предоставяне на субсидирани услуги от ветеринарни лекари за дейностите по идентификация на животните и извършване на диагностични изследвания на животните при изпълнение на Държавната профилактична програма и програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните. Подпомагат се земеделски стопани, отглеждащи селскостопански животни, чрез покриване на разходите за дейности със задължителен характер, свързани с гарантиране здравето на животните и недопускане на заразни болести и зоонози. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

1.9. Схема за предоставяне на държавна помощ за водене на родословна книга и за определяне на продуктивността и генетичните качества на животните. Помощта се предоставя на земеделските производители, чрез развъдните организации и ИАСРЖ.

- Разпределен ресурс по мярката: 5 483 230 лв.
- Изплатена субсидия: 5 473 244 лв.
- Брой подпомогнати развъдни организации: 47 бр.

При прилагането на схемата се изиска от развъдните организации да издължат сумите от предходната година, в резултат на направените проверки и изготвени протоколи от ИАСРЖ. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

2. Минимални помощи по Регламент № 1407/2013 г.

2.1. Индивидуална помощ de minimis по Регламент № 1407/2013 г. на предприятията, преработващи ориенталски тютюн.

- Разпределен ресурс: 1 955 830 лв.
- Изплатена субсидия: 1 955 830 лв.
- Брой подпомогнати: 5 бр.

3. Минимални помощи по Регламент № 1408/2013 г. на Комисията за прилагане на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на ЕС към помощите de minimis в сектора за производство на селскостопански продукти

Изплатеният размер през 2016 г. на минималните помощи от типа de minimis по Регламент № 1408/2013 е в размер общо на 18 231 816 лв.

3.1. Помощ *de minimis* съгласно Регламент № 1408/2013 за закупуване на транспортни средства – специализирани ремаркета за членове на Български киноложки клуб за Българско овчарски куче.

- Разпределен ресурс: 40 000 лв.
- Изплатена субсидия: 40 000 лв.
- Брой подпомогнати: 5 бр.

3.2. Помощ *de minimis* съгласно Регламент № 1408/2013 за подпомагане на земеделските стопани-животновъди, чиито животни са засегнати от заболяването Заразен нодуларен дерматит.

- Разпределен ресурс: 800 000 лв.
- Изплатена субсидия: 755 201 лв.
- Брой подпомогнати: 189 бр.

3.3. Помощ *de minimis* съгласно Регламент № 1408/2013 за подкрепа на пчеларите през 2016 г.

- Разпределен ресурс: 4 379 000 лв.
- Изплатена субсидия: 4 206 587 лв.
- Брой подпомогнати: 3 361 бр.

Помощта се предоставя на земеделски стопани, занимаващи се с първично производство на селскостопанска продукция, които отглеждат пчелни семейства, при единична ставка – 11 лв. Земеделските стопани запазват 80 % от броя на пчелните семейства, за които е получена помощта. За доказване изпълнението бенефициентите представят до 01.12.2016 г. ветеринарно медицинския дневник на пчелина, заверен от регистрирания ветеринарен лекар за извършен задължителен есенен профилактичен преглед на пчелните семейства, съгласно Държавната профилактична програма, удостоверяващ брой пчелни семейства.

3.4. Помощ *de minimis* съгласно Регламент № 1408/2013 за подкрепа на земеделски стопани, отглеждани крави и/или юници и/или биволици и/или малакини, овце-майки и/или кози-майки

- Разпределен ресурс: 13 130 979 лв.
- Изплатена субсидия: 13 087 428 лв.
- Брой подпомогнати: 17 384 бр.

Помощта се предоставя на земеделски стопани, занимаващи се с първично производство на селскостопанска продукция, които отглеждат крави, биволици, овце-майки и кози-майки, при единична ставка за биволици и крави - 25 лв. и овце-майки и кози-майки - 6 лв. и при условие:

а) Да притежават минимум 5 броя крави и/или юници и/или биволици и/или малакини, заявени за подпомагане по съответна схема за обвързано подпомагане за кампания 2016 г.;

б) Максималният брой за подпомагане е 200 броя крави и/или юници и/или биволици;
и/или:

в) Да притежават минимум 10 броя овце-майки и/или кози-майки, заявени за подпомагане по съответна схема за обвързано подпомагане за кампания 2016 г.;

г) Максималният брой за подпомагане е 500 броя овце-майки и/или кози-майки.

д) Да имат заявени не повече от 10 декара постоянно затревени площи на животинска единица или да не са заявили за подпомагане такива площи;

3.5. Помощ *de minimis* съгласно Регламент № 1408/2013 за подпомагане на земеделските стопани-животновъди, чиито животни са засегнати от заболяването Заразен нодуларен дерматит, неполучили подкрепа за обвързано производство за крави за 2016 г.

- Разпределен ресурс: 320 000 лв.
- Изплатена субсидия: 142 162 лв.
- Брой подпомогнати: 26 бр.

3.6. Помощ *de minimis* съгласно Регламент № 1408/2013 за подпомагане производството на картофи през 2014 г., платени през 2016 г. след решение на УС.

- Разпределен ресурс: 438 лв.
- Изплатена субсидия: 438 лв.
- Брой подпомогнати: 1 бр.

4. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с чл. 88, параграф 3 от Договора за създаване на ЕО

4.1. Държавна помощ за компенсиране на загуби на земеделски стопани за напълно пропаднали площи, вследствие на настъпили природни бедствия или на неблагоприятни климатични условия през 2014 г., с отложено плащане от 2015 г.

- Разпределен ресурс по мярката: 1 803 600 лв.
- Изплатена субсидия: 1 803 572 лв.
- Брой подпомогнати: 395 бр.

Европейската комисия предостави на България възможност да реагира гъвкаво при изплащането на държавни помощи от националния бюджет в случай на неблагоприятни климатични условия и природни бедствия. Средствата могат да бъдат предоставени в срок до 4 години след неблагоприятното събитие. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. до 2020 г. и може да се предоставя и през 2017 г.

4.2. Държавна помощ за компенсиране на загуби на земеделски стопани за напълно пропаднали площи, вследствие на настъпили природни бедствия или на неблагоприятни климатични условия през 2015 г.

- Разпределен ресурс по мярката: 4 068 289 лв.
- Изплатена субсидия: 4 052 125 лв.
- Брой подпомогнати: 420 бр.

4.3. Държавна помощ за компенсиране на загуби на земеделски стопани за напълно пропаднали площи, вследствие на настъпили природни бедствия или на неблагоприятни климатични условия през 2014 г., изплатени през 2016 г.

- Разпределен ресурс по мярката: 65 001 лв.
- Изплатена субсидия: 65 001 лв.
- Брой подпомогнати: 2 бр.

5. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с точка 51 от Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство.

Помощта се предоставя на земеделските стопани за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към животните в сектори птицевъдство и свиневъдство. Предоставя за покриване на допълнителни разходи или пропуснати доходи, свързани с изпълнение на доброволни ангажименти, поети за най-малко 5 години. Помощта се прилага до 31.12.2017 г.

5.1. Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците през 2016 г.

- Разпределен ресурс: 28 554 685 лв.
- Изплатена субсидия: 28 158 658 лв.
- Брой подпомогнати: 320 бр.

5.2. Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците през 2015 г., изплатени през 2016 г.

- Разпределен ресурс: 4 033 лв.
- Изплатена субсидия: 4 033 лв.
- Брой подпомогнати: 1 бр.

5.3. Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете през 2016 г.

- Разпределен ресурс: 27 993 653 лв.
- Изплатена субсидия: 27 862 634 лв.
- Брой подпомогнати: 90 бр.

5.4. Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете през 2015 г., изплатени през 2016 г.

- Разпределен ресурс: 6 347 лв.
- Изплатена субсидия: 6 284 лв.
- Брой подпомогнати: 1 бр.

II. ПРЕДОСТАВЕНИ КРАТКОСРОЧНИ КРЕДИТИ

1. Целеви краткосрочни кредити при референтен лихвен процент

Предоставените краткосрочни кредити са с лихва над референтен лихвен процент и нямат елемент на държавна помощ.

1.1 Целеви кредит за закупуване на минерален тор и/или семена и използването на неокончателно сертифицирани собствени семена за производство на пшеница, реколта 2017 г.

- Разпределен ресурс: 10 000 000 лв.
- Отпуснат кредит: 2 460 601 лв.
- Брой подпомогнати: 59 бр.

Кредитът е предоставен за закупуване на минерален тор за производство на пшеница, в размер на 80,00 лв. /ха. и/или семена от пшеница и/или използването на неокончателно сертифицирани собствени семена за производство на пшеница, реколта 2017 г., в размер на 40,00 лв./ха. Кредитът се олихвява с годишен лихвен процент от 3 %. Срокът за издължаване на кредитите е до 02.10.2017 г.

III. ОТСРОЧВАНЕ НА КРЕДИТИ

1. Отсрочване на кредити за животновъди, птицевъди и свиневъди, получени през 2008, 2009 и 2010 година и за животновъди, получени през 2012 г.

През 2016 г., на земеделските стопани, ползвали кредити за закупуване на фураж и/или фуражни компоненти през периода 2008 г., 2009 г. и 2010 г. и през 2012 г. се даде възможност същите да бъдат отсрочени до 25.11.2016 г. Лихвата по разсрочването е в размер на 4 % и е над референтната лихва за страната. В този случай, отсрочването не съдържа елемент на държавна помощ, не се генерира и натрупва брутен еквивалент по de minimis.

Възстановената главница по предоставените през периода 2008-2012 г. кредити в сектор „Животновъдство“, възлиза общо на близо 11 860 000 лв., което е над 15 % от предоставените кредити през периода, а издължената лихва е в размер на близо 9 715 000 лв. Непогасената главница по кредитите възлиза на над 65 260 000 лв.

От общо сключени 4 465 договора през периода 2008-2012 г., отсрочените са 3 529 бр., а близо 15 % от кредитополучателите са издължили кредитите. Дължимата лихва към 25.11.2016 г. по отсрочените кредити възлиза на близо 9 900 000 лв., а кредитният дълг по редовна главница по отсрочените кредити е в размер на 58 599 810 лв. от общо предоставени на сектор „Животновъдство“, през периода 2008-2010 г. и 2012 г. кредити в размер на 77 116 613 лв.

Предвид проблемите на сектор „Животновъдство“, включително и смущенията на пазара във връзка с руското ембарго, на заседание в края на 2016 г. на УС на Фонда е взето решение за ново отсрочване на предоставените краткосрочни кредити до 27.11.2017 г. От възможността за отсрочване могат да се ползват само кредитополучатели, които през стопанската 2015 - 2016 г. отглеждат животни от същото направление, по което е получен кредита (птицевъдство, свиневъдство, животновъдството-едър и дребен рогат добитък) и имат регистриран животновъден обект.

2. Отсрочване на кредити за отглеждане на картофи, реколта 2011 г.

През 2016 г., на земеделските стопани, ползвали кредити за закупуване на семена, минерални торове и препарати за производство на картофи, реколта 2011 г. се даде възможност за ново разсрочване, като същите бъдат отсрочени до 25.11.2016 година, предвид неблагоприятните климатични събития през годината, довели до компрометиране реколтата от

картофи. **Условие за отсрочване** бе да възстановят дължимата към **25.11.2015 г.** лихва по кредитите. Лихвата по отсрочването е в размер на 4 % и е над референтната лихва за страната. В този случай, разсрочването не съдържа елемент на държавна помощ, не се генерира и натрупва брутен еквивалент по de minimis.

От общо 133 сключени договора през 2011 г. на стойност близо 3 460 000 лв., 90 са отсрочени. Кредитният дълг по главницата на отсрочените кредити е в размер на 2 463 360 лв. Над 30 % от бенефициентите са издължили кредитите си.

IV. ПРЕДОСТАВЕН РАЗМЕР НА МИНИМАЛНИ ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ ЗА ПЕРИОД ОТ ТРИ ДАНЪЧНИ ГОДИНИ ОТ 2014 ДО 2016

1. Минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 1535/2007 и нов Регламент (ЕС) № 1408/2013

От 01.01.2014 г. действа новия Регламент (ЕС) № 1408/2013. С него се изменят максималния индивидуален праг от 7 500 евро на 15 000 евро, а националният праг от 45 209 010 лв. (23 115 000 евро) на 85 059 046 лв. (43 490 000 евро).

Общо усвоените средства под формата на минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 1535/2007 и Регламент (ЕС) № 1408/2013 за период от три данъчни години от 2014 до 2016 г., включващи и изплатените субсидии по т. 3 от Раздел I на отчета, възлиза на сумата от 77 123 020.34 лв. С усвоеният размер не се надвишава националният праг на максималния кумулиран размер на помощта de minimis за тригодишен период от 85 059 046 лева.

МАКСИМАЛЕН ПРАГ НА DE MINIMIS ЗА 3 ГОДИНИ (лв.)	85 059 046.70
Общо усвоен ресурс по de minimis за периода 2014-2016 г. (лв.), в т.ч.:	77 123 020.34
Усвоен ресурс по de minimis през 2014 г. (лв.)	26 119 778.00
Усвоен ресурс по de minimis през 2015 г. (лв.)	32 772 426.34
Усвоен ресурс по de minimis през 2016 г. (лв.)	18 231 816.00
ЗА УСВОЯВАНЕ ПО DE MINIMIS ДО НАЦИОНАЛНИЯ ПРАГ (лв.)	7 936 026.36

2. Минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 875/2007 г. и нов Регламент (ЕС) № 717/2014

През периода от три данъчни години от 2014 до 2016 г., няма предоставени средства по Регламент (ЕС) № 875/2007 и Регламент (ЕС) № 717/2014.

	в евро	в лева
Максимален кумулиран размер на помощи de minimis, съгласно приложение към Регламент (ЕС) № 717/2014	1 270 000	2 483 904
Общо усвоени финансови средства по de minimis, Регламент (ЕС) № 717/2014 за периода 2014 - 2016		0

<u>Остатък към 31.12.2016 г.</u>		2 483 904

V. АДМИНИСТРИРАНЕ НА КРАТКОСРОЧНИТЕ СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

С цел оптимизиране на работата и синхронизиране с изискванията за контрол, през 2016 г., дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“ продължи с разработване на нови модули за администриране на краткосрочните схеми под ИСАК. В преобладаващата си част вече се работи в ИСАК, с изключение на схеми, които се прилагат от единични бенефициенти и не е рационално администрирането под ИСАК. Бяха разработени модули и процедури по следните схеми:

1	Помощ <i>de minimis</i> съгласно Регламент № 1408/2013 за подкрепа на земеделски стопани, отглеждащи крави и/или юници и/или биволици и/или малакини, овце-майки и/или кози-майки
2	Помощ за участие в изложения

Актуализирани бяха 16 модула за прилагане на краткосрочни схеми за подпомагане.

Приложение I

Усвояване на краткосрочни схеми за подпомагане

Държавни помощи и краткосрочни кредити през 2016 г.

Таблица № 26 – Усвояване на държавни помощи и краткосрочни кредити през 2016 г.

Направление за финансиране	Утвърден бюджет от УС по схеми за подпомагане	Усвояване	Брой
Общо утвърден бюджет за държавни помощи - краткосрочни схеми	107 827 394		
Общо разпределен бюджет за държавни помощи-краткосрочни схеми, в т.ч.	107 816 153	106 559 381,37	28 899
* Растениевъдство	17 228 388	16 970 429,12	5 659
* Животновъдство	90 587 765	89 588 952,25	23 240
* Минимални помощи <i>de minimis</i> по Регламент 1408/2013	18 670 417	18 231 816	20 966
Общо кредити	10 000 000	2 460 601,25	59

Общо държавни помощи и кредити	117 816 153	109 019 982,62	28 958

Таблица № 27 – Усвояване на държавни помощи по схеми и краткосрочни кредити през 2016 г.

№	Направление за финансиране	Утвърден бюджет от УС по схеми за подпомагане	Усвояване	Брой
I. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 702/2014				
1	Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите по трайните насаждения през зимния период	4 000 000	3 771 891,50	3 936
2	Държавна помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери в резултат на природни бедствия	95 212	95 212,00	20
3	Помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция	1 434 840	1 434 837,28	471
4	Помощ за участие в изложения, в т.ч.:			
4.1.	Национална асоциация на млекопреработвателите	160 000	160 000,00	1
4.2.	Българска асоциация Биопродукти	25 000	25 000,00	1
4.3.	Български киноложки клуб за Българско овчарско куче	30 000	30 000,00	1
4.4.	Национална асоциация за развъждане на синтетична популация Българска млечна	30 000	30 000,00	1
4.5.	Асоциация за развъждане на млечните породи кози	15 000	15 000,00	1
4.6.	Асоциация за развъждане на Черношарена порода в България	40 000	40 000,00	1
4.7.	Съюз на Дунавските овощари	7 200	7 200,00	1

4.8.	Национален съюз на градинарите в България	30 000	30 000,00	1
4.9.	Сдружение „Организация за развъждане на цигайски и местни породи овце в България”	15 000	15 000,00	1
4.10.	Асоциация на млекопреработвателите в България	40 000	40 000,00	1
4.11.	Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството	100 000	100 000,00	1
4.12.	Асоциация на коневъдите в България	45 000	45 000,00	1
4.13.	Национална асоциация на млекопреработвателите	120 000	120 000,00	1
4.14.	Българска асоциация на малинопроизводителите	20 000	20 000,00	1
4.15.	Сдружение "Странджански манов мед"	10 000	10 000,00	1
4.16.	Асоциация на производителите на декоративни растения в България	11 280	11 280,00	1
4.17.	Асоциация „Източнобългарски кон”	5 000	5 000,00	1
4.18.	Асоциация „Български спортен кон”	5 000	5 000,00	1
4.19.	Асоциация за развъждане на породата „Ил дьо Франс в България”	10 000	10 000,00	1
4.20.	Сдружение за отглеждане и развъждане на Маришки овце	8 000	8 000,00	1
4.21.	Асоциация за развъждане на месодайните породи говеда в България	10 000	10 000,00	1
4.22.	Изпълнителната агенция по лозата и виното	160 000	160 000,00	1
4.23.	Помощ за участие в изложения” за организиране на фермерски пазари чрез ОД"Земеделие"	459 000	456 875,00	27
4.24.	Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството	55 000	55 000,00	1
4.25.	Областен пчеларски съюз	7 300	7 300,00	1
4.26.	Български киноложки клуб за Българско овчарско куче	30 000	30 000,00	1
4.27.	Българска асоциация на производителите на оранжерийна продукция	78 400	78 400,00	1

5	Помощ за компенсиране на разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (Elateridae)	809 510	809 500,05	208
6	Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки за контрол на Доматен миниращ молец - Tuta absoluta Meyrick (Lepidoptera)	1 000 000	996 436,37	184
7	Помощ за участие на земеделски стопани в схема за качество за производство на семена и посадъчен материал (ИАСАС)	1 300 000	1 292 042,79	3
8	Помощ за компенсиране разходите на земеделските стопани, свързани с изпълнение на мерките по ДПП и ПНЛБЖ за дейности, извършени през месец декември 2015 г.	3 972 550	3 972 526,60	770
8.1.	Помощ за компенсиране разходите на земеделските стопани, свързани с изпълнение на мерките по ДПП и ПНЛБЖ през 2016 г.	5 072 776	5 049 683,07	1 007
9	Помощ за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне продуктивността и генетичните качества на животните	5 483 230	5 473 243,78	47
II. РЕГЛАМЕНТ 1407/2013				
10	Ииндивидуална помощ de minimis по Регламент (ЕС) №1407/2013 на предприятията, преработващи ориенталски тютюн	1 955 830	1 955 830,00	5
II. РЕГЛАМЕНТ 1408/2013				
11	Помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 за закупуване на транспортни средства - специализирани ремаркета за членове на Български киноложки клуб за Българско овчарско куче	40 000	40 000,00	5
12	Помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 за подпомагане на земеделските стопани-животновъди, чиито животни са засегнати от заболяването Заразен нодуларен дерматит	800 000	755 201,05	189

13	Помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 за подкрепа на пчеларите през 2016	4 379 000	4 206 587,00	3 361
14	Помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 за подкрепа на земеделски стопани, отглеждащи крави и/или юници и/или биволици и/или малакини, овце-майки и/или кози-майки	13 130 979	13 087 428,00	17 384
15	Помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 за подпомагане на земеделските стопани-животновъди, чиито животни са засегнати от заболяването Заразен нодуларен дерматит, неполучили подкрепа за обвързано производство за крави за 2016 г.	320 000	142 161,45	26
16	Помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 за подпомагане производството на картофи през 2014 г., платени през 2016 г. след решение на УС.	438	438,00	1
III. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с чл. 88, параграф 3 от Договора за създаване на ЕО				
17	Помощ за компенсиране на загуби на земеделски производители за напълно пропаднали площи в резултат на природни бедствия или на неблагоприятни климатични условия през 2014 г., отложено плащане от 2015 г.	1 803 600	1 803 572,11	395
17.1.	Помощ за компенсиране на загуби на земеделски производители за напълно пропаднали площи в резултат на природни бедствия или на неблагоприятни климатични условия през 2015 г.	4 068 289	4 052 125,20	420
17.2.	Помощ за компенсиране на загуби на земеделски производители за напълно пропаднали площи в резултат на природни бедствия или на неблагоприятни климатични условия през 2014 г., изплатени през 2016 г.	65 000,82	65 000,82	2
IV. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с точка 51 от Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство				
18	ДП за хуманно отношение към птиците за 2016 г.	28 554 685	28 158 658,19	320
18.1.	ДП за хуманно отношение към птиците за 2015 г.,	4 033,41	4 033,41	1

	изплатени през 2016 г.			
19	ДП за хуманно отношение към свинете за 2016 г.	27 993 653	27 862 633,86	90
19.1.	ДП за хуманно отношение към свинете за 2015 г., изплатени през 2016 г.	6 346,97	6 283,84	1

КРАТКОСРОЧНИ КРЕДИТИ

20	Целеви кредит за торове и семена пшеница, реколта 2017 година	10 000 000	2 460 601,25	59

ТЕХНИЧЕСКИ ИНСПЕКТОРАТ

За 2016 г. са извършени общо 22 911 бр. проверки на място, както следва:

Таблица № 28 - Проверки на място по мерки от Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

Вид на проверките на място по Мерки от ПРСР	Брой извършени проверки Преди плащане	Брой извършени проверки
		След плащане
ПРСР - М 112 – „Създаване на стопанства на млади фермери“	331	22
ПРСР - М 121 – „Модернизиране на земеделските стопанства“	-	73
ПРСР - М 123 – „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти“	-	20
ПРСР - М 141 – „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“	567	-
ПРСР - М 142 – „Създаване на организации на производители“	1	-
ПРСР - М 223 – „Първоначално залесяване на неземеделски земи“	19	5
ПРСР – М 226 – „Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности“	-	5
ПРСР - М 311 – „Разнообразяване към неземеделски дейности“	-	55
ПРСР - М 312 – „Подкрепа за създаване и развитие	-	50

на микропредприятия“		
ПРСР - М 313 – „Насърчаване на туристическите дейности“	-	25
ПРСР - М 321 – „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“	-	82
ПРСР - М 322 – „Обновяване и развитие на населените места“	-	22
ПРСР - М 421 – „Вътрешнотериториално и транснационално сътрудничество“	-	2
ПРСР – М 431-1 „Управление на МИГ, придобиване на умения и постигане на обществена активност в териториите на избрани и одобрени МИГ“	-	3
Мерки 41 – Прилагане на стратегии за местно развитие		
ПРСР - М 41-121	-	5
ПРСР - М 41-123	-	2
ПРСР - М 41-223	-	1
ПРСР - М 41-226	-	1
ПРСР - М 41-311	-	5
ПРСР - М 41-312	-	12
ПРСР - М 41-321	-	1
ПРСР - М 41-322	-	3
ПРСР - М 41-323	-	4
ПРСР - М 511 – „Техническа помощ“	-	6
Общо ПРСР 2007-2013:		1322

Таблица № 29 – Проверки на място по мерки от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Вид на проверките на място	Брой проверки
Подмярка 2.1 – „Помощ за осигуряване на консултантски услуги“	22
Подмярка 2.1.2 – „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства“	11
Подмярка 4.1 – Инвестиции в земеделски стопанства	134
Подмярка 4.2 – „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“	1
Подмярка 6.1 – Стартова помощ за млади земеделски стопани	412
Подмярка 6.3 – Стартова помощ за развитието на млади земеделски стопанства	105

Подмярка 19.1 – „Помощ за подготвителни дейности“	5
Мярка 20 – „Техническа помощ“	6
Общо:	696
Контролни проверки – ДТИ ЦУ по ПРСР	148
Общо проверки по ПРСР 2014-2020:	1540

Общо проверки по ПРСР: 2862 бр.

Таблица № 30 – Проверки на място по схеми и мерки за Директни плащания на площ, мярка 214 от ПРСР 2007-2013 и мерки 10, 11, 12 от ПРСР 2014-2020

Вид на проверките на място	Брой проверки
Директни плащания 2016 стандартна	2810
ДПП-2016 (дистанционен контрол с диверсификация)	674
ДПП-2016 (стандартна ПнМ с диверсификация)	704
ДПП-2016 (дистанционен контрол)	596
Дистанционен контрол 2016 /Бърза проверка на място/	871
Дистанционен контрол с диверсификация 2016 /Бърза проверка на място/	1859
Проверки по НДЖ - Национален бюджет	428
Възстановяване на ЕЧ ПЗП	70
Проверки по НДЖ – Специфично подпомагане	2372
Проверка по мярка 12 „НАТУРА“	1520
Проверка по мярка 10/Агроекология и климат/	936
Проверка по мярка 11/Биологично земеделие/	904
Проверка по мярка 214 „Агроекологични плащания“	592
Кръстосано съответствие	1480
Контролни проверки	420
Общо	16236

Таблица № 31 – Проверки на място по Селскостопански пазарни механизми

Вид на проверките на място	Брой

Проверки към отдел „Вино”	91
Проверки към отдел „Пчеларство, мляко и интервенция”	1957
Проверки към отдел „Захар”	21
Проверки към отдел „Плодове и зеленчуци”	304
Проверки към отдел „Промоционални програми”	25
Контролни проверки	233
Общо	2631

Таблица № 32 - Проверки на място по оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство”

Тип проверка	Брой
	2016 година
стандартни	55
контролни	9
общо	64

Таблица № 33 - По проверки на място към дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“

Вид на проверките на място:	Брой
Схема за държавна помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция	471
Целеви кредит за закупуване на семена и минерален тор	4
Държавна помощ за компенсиране разходите, свързани с изпълнение на мерки от „Национална програма от мерки за контрол на Доматен миниращ молец“	184
Държавна помощ за реализирането на доброволно поети ангажменти за хуманно отношение към птиците за 2016 г.	337
Държавна помощ за реализирането на доброволно поети ангажменти за хуманно отношение към свине	100
Държавна помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързана с изпълнение на мерки за „Национална програма	22

от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи	
Общо	1118

Дейност на отдел „Последващ контрол“

Основна дейност на отдела представляват проверките, последващи плащанията, към бенефициенти и свързаните с тях трети лица по схемите на ДСПМ на ЕФГЗ. В програмата за проверки през 2015_2016 г. са проверени 82 транзакции по мерките: „Училищен плод” и „Промоционални програми”.

Утвърдените графици за проверки, които обхващат 2016 г., съгласно Регламент (ЕО)1306/2013 са изпълнени и докладвани на ЕК в необходимия срок.

Комуникацията със страните-членки и ЕК е извършвана регулярно, в рамките установените срокове (Тримесечни доклади, Годишно предложение за програма за проверки, Годишно Предложение за Анализ на риска, Годишен доклад, Уведомления за наличие на плащания и/или предприятия в страните/членки или трети страни).

Глава втора

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА АДМИНИСТРИРАНЕ И КОНТРОЛ (ИСАК)

През 2016 г. продължи изграждането на функционалностите в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), които са свързани с приемите по схемите и мерките на ДФ „Земеделие“- РА за периода 2014 – 2020 г. Осигурена е среда за успешно осъществяване на приемите за новия програмен период.

Чрез въведената система за електронно подписване и извеждане на документи към бенефициентите на ДФ „Земеделие” са генерирани и подписани 174 462 броя електронни документи, съгласно изискванията на приложимото законодателство. От началото на работа на системата за електронно подписване на документи до настоящия момент са подписани електронно 1 209 475 броя електронни документи.

Продължава развитието на изградената онлайн справочна система за проверка на информация по линия на директните плащания и изплатените средства по ЕФГЗ и ЕФРСР.

Изградени са модули в ИСАК по схемите и мерките на ПРСР, ДП и Държавни помощи за зареждане на подадени от бенефициенти електронни файлове, с цел облекчаване на приема на документи и намаляване на административната тежест.

За мерките „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ от ОСП е изграден специализиран модул за попълване на графици за доставки в онлайн режим от бенефициента и зареждане на данните в ИСАК.

Осигурени и актуализирани са електронните услуги за обмен на данни между ИСАК и външни регистри, в т.ч. тези на МС, БАБХ, АМ и др.

От месец юли 2016 г. са в ход дейностите по изпълнение на проекта за „Изграждане на система за електронни услуги в ДФЗ“, възложен чрез обществена поръчка по ЗОП. Целта на системата е да осигури на кандидатите за подпомагане възможност за електронно

кандидатстване и подаване на документи подписани с КЕП, без необходимост от посещение на място в структура на ДФ „Земеделие“, съгласно съвременните тенденции и изисквания.

ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИЗМАМИТЕ

Целта на дирекция „Противодействие на измамите“ в ДФЗ е да защитава финансовите интереси на Република България и Европейския съюз чрез превенция и борба с измамите и нередностите със средства, администрирани от ДФ „Земеделие“, в това число и в качеството му на Разплащателна агенция.

Към 01.01.2016 г. в ДФЗ са останали неприключени 164 сигнали за нередност, получени през предходната година и отнасящи се за 309 бенефициенти.

За периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2016 г. в ДПИ са получени 540 сигнали за нередности, отнасящи се за 949 бенефициенти. През 2016 г. ДПИ работи общо по 704 сигнала отнасящи се за 1258 бенефициенти. Приключени са проверките по 479 сигнала за нередност, които се отнасят за 842 бенефициента. Резултатите от тях са следните: по отношение на 328 бенефициенти е изпратен сигнал до компетентна институция, или е констатирано наличие на предварителна проверка от компетентна такава; относно 461 бенефициенти работата е приключена с мнение за липса на данни за измама, или мнение, че фактите и обстоятелствата, описани в резолираните за проверка от ДПИ сигнали, не се отнасят до компетенциите на ДФЗ; за 53 бенефициента, проверката е приключена с мнение за наличие на нарушение и/или създадени изкуствени условия. Към 31.12.2016 г. не е приключена работата по 225 сигнали за нередности, отнасящи се за 416 бенефициента.

Резултатите от всяка проверка са предоставени своевременно на дирекциите, администриращи съответната схема/мярка за вземане на решение по компетентност. При наличие на нередност, дирекцията, администрираща мярката/схемата следва да изготви доклад за нередност с или без финансови последици, като при вписване на проекта с финансови последици, същият се вписва в регистър „Нередности и лоши вземания“ или „Книга на длъжниците“ по програма САПАРД и се предприемат действия по събиране на вземането от страна на ДФ „Земеделие“.

Регистрираните нови записи в регистър „Сигнали за нередности“ в ИСАК за периода са 1219. Актуализирани са 816 записа, като в това число се включват и данни от получени уведомления и прокурорски постановления за открити досъдебни производства и извършвани проверки от компетентни органи.

ИНСПЕКТОРАТ

През отчетния период са извършени 9 проверки, от които 2 бр. планови проверки и 7 бр. извънпланови. Проверките са свързани с изпълнение на задълженията на служители по прилагане на програмите за подпомагане с европейски средства и националния бюджет, обработка и анализ на документацията по повод изпълнението на оперативните задължения и законността при упражняване на функциите и правомощията на служители; по спазване изискванията за подаване на декларации по чл. 29 от ЗДСл. и чл. 107а по КТ. По разпореждане на изпълнителния директор на ДФЗ са извършени 7 бр. проверки в централното управление и областните дирекции на Фонда.

За периода 01.01.2016 г. - 31.12.2016 г. по жалби и сигнали са извършени общо 106 бр. проверки, от които: проверки по сигнали за конфликт на интереси - 9 бр. (в резултат на две от проверките е изготвен сигнал до председателя на КПУКИ); проверки на сигнали и жалби за корупционни прояви - 28 бр.; проверки за нарушения на служебните задължения на

служителите от държавната администрация и ЗДСл - 33 бр.; проверки за нарушения на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация - 14 бр; проверки за нарушения на нормативните актове и процедури - 22 бр.

В резултат на извършените проверки по 34 бр. не са констатирани нарушения. Направени са 26 бр. предложения за налагане на дисциплинарни наказания. Образувани са 18 бр. дисциплинарни производства. Уволнени са 4 лица. Наказани са с порицание - 1 лице; с предупреждение - 2 лица; със забележка - 11 лица. Преместено е на друга работа 1 лице и освободени са 7 лица.

По 3 (три) от случаите материалите от извършената проверка са изпратени на правоохранителните органи, с оглед проверка на данни за извършено престъпление от служители на фонда. По 2 (два) от случаите материалите от извършената проверка са изпратени на компетентната прокуратура, с оглед проверка на данни за извършено престъпление от служители на фонда.

Направени са 6 бр. предложения за изменение на вътрешни нормативни актове. През април от ДФ „Земеделие” беше организирана пресконференция със СМО с оглед запознаването им с дейността и резултатите на „Инспекторат” при ДФ „Земеделие” по противодействието на корупцията и нарушенията извършвани от служители на фонда.

При изясняване на сигнали за корупционно поведение на служител от фонда са извършвани проверки на подадените декларации по чл. 12 от ЗПУКИ и чл. 29 от ЗДСл и чл. 107а от КТ.

За периода е осъществена кореспонденция и взаимодействие с МВР, съд и прокуратура и други държавни ведомства по 18 случая.

Проведени са две работни срещи с апелативна прокуратура гр.Варна, две срещи с ГДБОП и две обсъждания с ГДНП по четири случая, както и една среща в ДАНС по повод обсъждане взаимодействието по изясняване на сигнали за служители на Фонда.

През годината е поддържана и актуализирана рубриката „Инспекторат” на интернет страницата на ДФ „Земеделие” с оглед създаване на прозрачност в дейността на администрацията и популяризиране на антикорупционните практики.